

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Rydtér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesül-
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. s.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐMUNKASZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök. február 22.

Mai számunk főbb közleményei:

Désy békül, Polónyi harcol.
Háborog a folyosó
A kiknek kevés nyolc korona napzám.
Lelelttek egy csendőrt.
Az „alkalmatlan” külügyminiszter.
Herbststein Mór flzetés-zavarai.
Gyujtogatás nemzetiségi gyűlölködésből.
Huszárok és rendőrök harca a Boros Béni-téren.
A gróf százezres adóssága.
A pap szerelme és bűne.
Egy volt aradi tiszt a börtönben
A temesvári rablógyilkos utolsó napja.
Diákissaszonny és gyáros szerelmi drámája.
Aktuális emberek.
Tarkaságok.

Friss levegő.

Arad, február 21.

A mire oly sokáig vártunk, amiről már-már végképen lemondtunk, a parlamentben minden akadályok dacára felülkerekedni látszik a jobb belátás. Es ezzel a parlamentnek egész atmoszférája megváltozott, a levegő üde, friss lett. A nagyhangú, üres pathosznak, a színházi menydörgéseknek s a rakétákból csinált villámoknak nem kedvez többé a milió; a fékezhetetlen gyűlölet inkább mosolyt vált ki, mint haragot és a gyanúsítások inkább keltenek derűtséget, mint indignációt. Természetes, hogy mindazok, akiknek ez nem kedvez, lázasan keresik és kutatják ennek a fordulatnak nem annyira az okát, mint

inkább az okozóját. Keresik a bűnbakot, hogy ádáz bosszuvágygyal annak egyenesen neki rontsanak.

De hiába keresik, hiába kutatják. Hiába szimatolnak konventikulumokat, hiába akarják belerántani a nemzeti kaszinót, hiába akarják kipécézni Apponyit, Kossuthot, Andrássyt, hiába settenkednek a miniszterelnök körül, — sehol és senkinél nem találhatnak jelezhető pontot, mert mindazokon kívül, amik nyilvánosan, mindenkinek szeme láttára és füle hallatára történtek és mindazokon kívül, amiket a parlament színe előtt bevallottak, mindazokon kívül semmi sem történt. Tehát semmi intrika, semmi titkos meg egyezés, semmi hátsó gondolat nem játszott szerepet a beállott fordulatban, együgyedül csak a jobb belátás ébredt föl és ennek találkozása és érintkezése változtatta meg az atmoszférát s a romboló és a kárt tévő ösztönök és szenvedélyek előrenyomulását meggátolta a következményektől való visszahökkenés, mely fölrázta úgy a jóhiszeműen alvó, mint a rosszhiszeműen elaltatott közlelkiismeretet.

Es ebben a megváltozott milióban nincs más teendő, mint föltétlenül bizni a dolgok erejében és nyugodtan bevárni a megindult processzus lefolyását. Tulhevesen reménykedni a várva-várt békének, a normális parlamenti munkának gyors kialakulásában, talán épen olyan balgaság lenne,

mint megijedni vagy elcsüggedni a felett, ha talán ismét előtérbe lépne a technikai obstrukció. Mert a megváltozott atmoszférában az előbbinek okvetetlenül jönnie, az utóbbinak okvetlenül elmúlnia kell. Egy olyan milióban, a melyben a düh nem tud dühre ingerelni többé, melyben az erőszak nem képes hasonlót provokálni többé, semmiféle kísérlet a parlamenti munka megakadályozására, semmiféle merénylet, mely dühre és erőszakra van alapítva, nem sikerülhet többé.

Mert a parlamentben fölébredt jobb belátás, hatványozva terjed el az ország közvéleményében, s az ország-szerte általános tiltakozás után a néma undor, a szóvalan — de annál többen mondó — megvetés, sokkal gyorsabban vegeznek a betegséggel: a kisebbségi terrorral, mint bármilyen orvosi beavatkozás.

Eloszóttak azok a hamis illúziók, melyekkel eddig a „vitarendező”, jobban mondva vitamegfőjtő bizottság kicsinyes játékait körül vették, s az elnökségnek semmiféle erőszakra nincs szüksége, hogy a teljes erkölcsi támogatással fedezett elnöki jognak és hatalomnak frakciók botránycsinálási szándéka, technikázása, a többség munkajogának, a parlamenti szólás és vitakozás szabadságnak elkobzására irányuló furfangoskodása ellenálljon.

Bertalan fia.

Írta: Hegedűs Gyula.

Bertalan felesége hazament a szüleikhez egy hétre. Először távozott el mellőle, mióta egybekeltek. Este volt. Bertalan nyugodtan olvasta az újságot és szivarozott. Pontban tíz órakor felkelt a székéről, levettözött és belefektült az ágyba.

A harmadik emeleten laktak. Forró nyári éjszaka volt, az ablakok nyitva. Az égen megtépett szélű felhő-foszlányok vesztegelték. Egyikük-másikuk menni próbált és nyílt látszott, mintha beleakadtak volna a sarlóalakú holdba.

Bertalan ágya úgy állott a szobában, hogy épen az eget látta onnét. Nyitott szemmel fektült és a holdat bámulta. Mikor megunt, fordult egyet és behunyta a szemét. Nem tudott elaludni.

A fiatakorra jutott az eszébe.

Es nem tudta elhajtani a gondolatait. Végigélte az egész életét, gondolatban. Sokat szeretett. Ugy érezte, hogy meleg árnyak suhanak keresztül a szobában. Táncolnak és oclkeznek egymással. Azok az asszonyok; a forrók és szilajak. Halk melódiákat hallott, amelyek színesek voltak és vérbezsongók. Jöttek, az asszonyok. Az egyiknek nagyon halvány volt az arca. Talán azért szeretete meg, ki tudja? A másiknak szőke haja volt és fekete szeme. Lázasan fekete szeme. Elkábította vele és öröngött érte. Azután megadta magát és ott hagyta.

— Furcsa a szerelem — mormogta és ásított.

Jöttek a többiek. Bertalan tehetetlenül hanykolódott az ágyában. Jött az utolsó: a felesége.

Most már lelkiismereti furdalást érzett. Nem először. Sokszor támadt föl a lelkében. de elhajtotta, mert félt tőle. Most nem tudta. Csendesség pihent köröskörül. Az utca nesztelen volt. Az órája egyhangusan ketyegett mellette az éjjeli szekrényen.

A lelke pedig beszélt:

— Nézd, itt jön egy leány. Artatlan fehér leány. Te meglátod és nem szeretsz bele, csak végtelen nyugodtság tölt el. Azt gondold, hogy jó volna vele együtt élni. Háziasan nevelték, főzni is tud és tiszteletesen bánik a pénzzel. Az anyja is úgy tesz. Nem gondolsz arra, hogy ez a leány élni is akar. Csak arra gondolsz, hogy jó volna egyszer már neked a nyugodt élet. Mert te már erőltlen vagy és szürke ködben látod az életet. Mert te kiélvén számar vagy és az asszonyok, akiket szerettél, megöregedtek. Ha az önzéstől látod — nem az igazságot, az sok — csak a méltá nyosságot, itt kellene hagynod ezt az életre megérett leányt és ha már mindazon meg akarsz nőstülni, élvezget kell élvezned. Egy két évvel fiatalabb is lehet, mint te. De élt legyen.

Bertalan kínosan fordult meg. A lelke pedig beszélt. Tovább.

— Mért teszed boldogtalanná ezt az asszonyt? Elrabolod tőle a legszebb éveit. Ellopod tőle a tavaszt, amelyben joga volna virá-

gosni. Ha megcsalna, ne vedd tőle rossz néven és ne dühöngj, mert ez lenne a legtermészetesebb. Mert, ha jön egy férfi — olyan, mint te volnál fiatalokorodban — és megmutatja neki a tavaszt, az életet, az élvezeteket, lelki győtrődést szerzel neki. Fölebred benne a lelkiismeret és nem akar megcsalni, mert örök bűséget esküdött neked. És meg fog csálni, mert úgy jobb. Neked engedned kellene, hogy az asszony idegen, erős férfikkal szerelkezék és becsánatot kell tőle kérned, hogy csak egy percig is kétségben volt afelől, vajjon meg szabad-e ezt tennie? Mert az nem csanádi élet, amit te vele élsz. Neked többé nem lehetnek gyermekeid, mert egész életében könnyelmű voltál. Az a nő, akit te asszonyodnak nevezel, csak kiszolgálód...

Bertalannak verejték csurgott le a homlokáról. Szidta a forró nyári estét, a csöndet, a holdat és — elaludt.

Hajnaltűzre jött rá az álom. És a lelke még akkor sem hagyta nyugodni. Azt álmodta, hogy ébren van és nyugtalanul flexzik az ágyában. Az ablakon bevilágít a sarlóalakú hold és rongyos felhőfoszlányok ténferognak körülötte.

Egyszerre beszállott az ablakon egy árnyék. Bertalan remegett és kinyújtotta a karját. Marasztartott, szép fiatal ember volt a besurranó. Épen olyan, mint ő régen, fiatalokorában. Bertalan látta, hogy ugyanaz a jószabású fekete ruha van rajta, amelyet ő hordott húsz éve, amikor leányképezte magát. Most is ott függ a kép az íróasztala fölött.

A levegő megváltozott, a „moment psychologique,” a parlamenti ordulatra legkedvezőbb pillanat itt van, s a többi jönni fog, mert jönnie kell.

Désy békül, Polónyi harcol.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, február 21.

A miniszterelnök legutóbbi beszédének visszhangjaképpen ma is napirend előtt foglalkoztak a pártok szónokai a helyzet kérdéseivel. Désy Zoltán határozottan, de konciliáns szellemű beszéde után Polónyi Géza hadakozott a szélső Justh-párti álláspont mellett, s közben élesen összetűzött Baross Jánossal. A legnevezetesebb mozzanata volt az ülésnek Apponyi interpellációja, melyben a közös minisztériumokban történt változásokat tette szóvá.

Náray elnök nyitotta meg az ülést háromnegyed tizenegykor. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök jelentette, hogy Károlyi József gróf 2 havi szabadságot kért. A Ház megadta. Az interpellációs könyvből többek között Apponyi Albert gróf jegyzett be újabb interpellációt a közös pénzügyminiszter lemondása és a külügyminisztériumban történő változások tárgyában.

Désy Zoltán a miniszterelnök legutóbbi beszédével foglalkozik és kijelenti, hogy az abban foglaltak nem elégítik ki a függetlenségi pártot. Az Apponyi által felállított pontozatok, melyeket a véderő javaslatára vonatkozólag állított fel, teljesen fedik a függetlenségi párt minden tagjának az álláspontját, s ahhoz ragaszkodnak. A kormányban nincs semmi hajlandóság arra, hogy a véderőjavaslatból felmerülő óriási terheket csökkentse, ellenkezőleg újabb terhekkel akarja sújtani a népet. Bizonyítja, hogy a közönségi kiadások évről évre emelkednek, s ezzel szemben semmiféle rekompenzáció sincs. Különösen az utolsó évtizedben költetett el több száz millió a hadsereg fejlesztésére és mindezért az óriási áldozatért semmit sem kaptunk cserébe. Az országnak nagyobb szüksége van a kultura fejlesztésére, s így nem járulhat hozzá az újabb hadügyi tervek emeléséhez, melyről még azt sem tudjuk, hogy tényleg a kért célra fordíthatnak. Az Apponyi által fel-

állított béke pontozatok főbb pontjainak teljesítését kívánja, s ahhoz pártja nevében ragaszkodik, mert csak ennek teljesítése árán hozható létre a békés parlamenti helyzet. Elismeri, hogy hadügyi téren vannak olyan pontozatok, melyeket a kormány nem teljesíthet. Ezt abból az időből tudja, amikor a pártjának vezetői kormányon voltak. De a kormánynak azért törekedni kell az ellenzék által felállított pontozatokat a lehetőség szerint teljesíteni. Pártja ragaszkodik az általános választói jog mielőbbi megoldásához is, mert ezt az ország népe már régen kívánja. De sürgősen kívánják a függetlenségi pártok is, s így a kérdés megoldását a legsürgősebb kormány programnak tartja.

A miniszterelnöknek a választói jogról szóló törvényjavaslatról mondott kijelentéseit helyesnek tartja, de elvárja a miniszterelnöktől, hogy nyilatkozzon fog a titkosságról is, mert csak a titkos választói jog elégítheti ki, úgy a függetlenségi pártot, mint az ország népét. A választási visszaélések megszüntetése dolgában is radikálisabb intézkedéseket követel. Amit a miniszterelnök akar tenni a választási visszaélésekre, az nem elegendő, mert nem biztosítja a választások tisztaságát. Kéri a miniszterelnöktől, hogy a választói törvényjavaslatot a függetlenségi pártok és az ország népének kívánása szerint oldja meg.

Polónyi Géza kijelenti, hogy nem a béke olajágával a kezében jött. Az ország kívánja a békét, de ő a rothadt békénél többre tartja a becsületes harcot. Felhívja a Ház figyelmét a zágrábi, szerajevói és prágai tüntetésekre, melyeken a magyar nemzetet gyalázzák folytonosan és elégítik a magyar zászlókat. Ilyen sérelmeket nem volna szabad tűrni a nemzetnek. Sajnálatosnak és sérelmesnek tartja azt is, hogy Burrián közös pénzügyminiszternek le kellett mondani, csupán azért, mert magyar ember. Ez súlyos arculapása nemzetünknek s nem történik semmi e nagy sérelem orvoslására. A nemzetnek ilyen arculapása ellen szövetkezni kellene a képviselőház minden tagjának.

Baross János (közbeszól.): Két hónappal ezelőtt még nem így tesztelt a képviselő ur. (Zaj.)

Polónyi Géza: Én elveim ellen sohasem cselekedtem s nincs a függetlenségi pártnak se olyan tagja, mely régóta hirdetett programjától eltérne. Sajnálja, hogy akadnak olyan egyének, akik a függetlenségi pártot izolálni akarják. Reméli, hogy ez nem fog sikerülni, mint ahogy nem sikerült 1906-ban sem a függetlenségi pártok izolálására törekvő kísérlet. Megcá-

folja ama híreket, hogy a Kossuth-párt most izolálni akarja a Justh-pártot. Ezt fel sem tételezi a Kossuth vezette alatt álló pártból s nem hisz a Kossuth párt leszerelésében sem, mikor arról van szó, hogy a véderő ellen szálljon síkra. A két függetlenségi párt együttesen kívánja a demokratikus választói jogot s nem hajlandó leszerelni néhány katonai téren teendő kis engedményért, hanem a jövőben is együtt fognak küzdeni. Kijelenti, hogy a Justh-párt sem zárkózik el a békétől, ha jogos kívánásai, mint az általános titkos választói jog és a véderőjavaslatra vonatkozólag kifejtett kívánásai teljesülnek.

(Interpelláció.)

Pető Sándor interpellált ezután a Margitsziget bérbeadása dolgában s tiltakozott az ellen, hogy a szigeten játékbankot létesítsenek. Pop-Csicsó István pedig a nagyváradi papnövendékek kizárását tette szóvá.

Háborog a folyosó.

(Barabás Apponyi ellen.)

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, február 21.

Irgalmas ö-szacsapások voltak ma a képviselőház folyosóján. Az ingerültség, a lelkek feszültsége a Kossuth-párt megváltozott magatartása miatt tört ki. A legnagyobb föltűnést Barabás Bélának Apponyi Alberttel való jelenete okozta. Barabás hevesen kikelt a párt leszerelése ellen és figyelmeztette Apponyit, hogy vasárnap a harc mellett döntöttek. Apponyi idegesen mondta:

— Ezt majd elvégezzük a pártkonferencián. Az ilyen beszéd nem a folyosóra való!

Barabás még sokáig háborgott. Később Györfly Gyula és Kállay Ubul koccantak össze. A Kossuth-párti Kállay ezt mondta:

— Még vasárnap a harcot hirdetem, de a katonai provizóriumtól annyira elundorodtam, hogy inkább lemondok a mandátumról, mintsem ilyen programot támogassak.

Györfly Gyula indulatosan vágott vissza a csoport közepén:

— Mi bajotok van a provizóriummal? Es nektek csak ürügy. Ti minden módon le akartok szerelni. De az volt a csunya, hogy mialatt harcoltunk, már a nyár végén ott volt a kormány kezében az ár, amiért ti fölkináltatok a leszerelést. A mi harcunk érlelte meg a ti békepontjaitok sikerét. Velünk harcoltatok — magatokért, most aztán csufosan ki akarjátok húzni a gyékényt alólunk. Az, amit Apponyi a nyelvkérdés megoldására ajánlott, hogy rendelti uton rendezzék, sokkal veszedelmesebb, mint a provizórium. A provizóriumból akkor csinálunk állandó jó állapotot, amikor akarunk, de befejezett állapotból nem lehet mozdulni. Ti a véderővel a választójog elöl akartok menekülni. Attól féltek.

Justh János viszont Sághy Gyulával szállt szembe.

— Szégyen, — mondta a Kossuth párt alelnökének — hogy a Nemzeti Kaszinó által az orrotoknál fogva hagyjátok vezetni magatokat.

Khuen, Tisza és Andrássy egy óra hosszát tanácskoztak a folyosón. Ma már Lukács László is jelen volt a Házban; felbeszakította a lovrainai tidülést.

Azután még nagyon sokat beszéltek és vitatkoztak a Kossuth-párt állásfoglalásáról. Az újságírók Justh Gyulánál érdeklődtek a határról, melyet Désy mai beszéde és a leszerelés bejelentése keltett.

— Hiva'atosan nincs tudomásom a dologról — mondotta Justh — mi egyébként magunk is eleget vagyunk arra, hogy a harcot sikerrel folytassuk tovább.

Az árnyék odabillent az ágya elé és beszélni kezdett:

— Bertalan, ismerse-e? Bertalan, én vagyok a te fiad!

Bertalan halálsápadtan nyöszörögte:

— Nekem nincs fiam... Nekem soha sem volt fiam...

Az árnyék szólt:

— Ha husz éve megházasodtál volna, most én lennék a te fiad. Ha nem tördelted volna szét az erődöt, most én volnék a te fiad. Ha husz éve azt mondtad volna egynek a sok közül: légy a feleségem, most én volnék a te fiad.

Világos árnyak suhantak be a szobába. Asszonyok voltak. Bertalan rájuk ismert. Ott volt közöttük a nagyon halvány arcu, meg a szőke haju és fekete szemű. Sokan voltak. És a szoba zsongott a suttogó saiktól.

A fiu rájuk mutatott:

— Bertalan, nézd, ezek az én anyáim. Mindegyikben van a te véredből és mégsem tudták megszűlni a testemet, mert te egyikőtől rögtön a másikhoz rohadtál... Bertalan, mért nincs nekem egy anyám?...

Bertalan öröklően kapkodott a fejéhez. Reszketett a fálelmtől. És az árnyék nem szánta meg.

— Bertalan, mért kell nekem testtelenül bolyonganom a Nirvánában? A Nirvána csak azoknak boldogság, csak azoknak megenyhülés, akiknek tombolt a testük; akiknek volt testük! Bertalan, irtóztató a soruk a meg nem született lelkeknek! Lelátnak a

földre, ahol testek tolonganak. Fialat testek, vér nyargal bennük és indulat meg szenvedély. Szeretnek és undorodnak a testek; kiabálnak és hallgatnak a testek. És az apák könnyelműsége miatt meg nem született lelkek öröklően kavarnak a semmiségben s mikor látják, hogy földön életes testek élnek egymást, kénköves esőt szeretnének a földre zúdítani, nehogy megszűlesek más valaki, mikor ők nem születhettek meg... Mert ott, a lelkeket tartó semmiségben bálvány a test és a test az isten. Onnan azt látjuk, hogy mind az, ami elmúlik, más alakot ölt, az a fenség; és ami mindig ugyanaz marad, az az aljas, az a közönséges. A test, a test a főséges és a lélek a hitvány. A test az isteni, a drága, a szent...

Bertalan, mért nincs nekem testem? Miért nem lehet már nekem soha testem? Miért nem szerethet és mért nem jajgathat a testem, az én testem? Miért nem sóvároghat az én testem a Nirvána után?... Bertalan, mért szívtad magadba sok buja asszony melegét?... Bertalan, mért nem tudhattam én magamról csak egy percig, csak egy pillanatig?...

Hirtelen nagyobbodni kezdett az árnyék. Folyton növekedett. Óriássá vált. Fölemelte a kezét.

— Bertalan, megöllek!

Bertalan rémülten kapaszkodott az ágyába. Segítségért akart kiáltani. Nem tudott. Egyetlen hang sem jött ki a száján. A torkát összeszorította valami. Fuldokolva hörgött és kétségbeesetten kapkodott hang után.

— És az ellenzéki elnökök együttes konferenciája?

— Azt Kossuth Ferenc egybehívta péntekre, — felelte Justh.

Györfly Gyula jelentette, hogy a pénteki ülésen napirend előtti felszólalásra kért engedélyt Návaytól, de az elnök azt monddta neki, hogy jelentkezzen a pénteki ülés előtt.

— Ez megtagadást jelent — mondotta az egyik képviselő — mert munkapárti képviselőktől hallottam, hogy pénteken nem engedélyez napirend előtti felszólalásokat a Ház elnöke.

— Zárt üléssel fogunk dolgozni! — jelentette ki Justh Gyula.

A kereset-folyosónak Kossuth-párti részén Hammersberg László Sümegi Vilmossal vitatkozott.

— A provizóriumot nem fogadhatjuk el — jelentette ki Hammersberg, — provizóriumért mi nem küzdünk. Csudálatos, hogy Bécsben az osztrákoknál oly kedves dolgon nem kapva kapnak. Provizórium? Tudjátok mi ez? Örökös ujonclétszám emelés a nemzeti koncesszió minden kilátása nélkül, erre pedig a Kossuth-párt nem hajlandó.

— Provizóriumát én se küzdök — mondta Zlinszky István.

A folyosó egyik részén arról beszélgettek, hogy Batthyány Tivadar a Justh párt alelnöke tárgyalásokat folytatott a miniszterelnökkel. Batthyány tényleg felkereste a miniszterelnököt, de csak annyit beszélt vele, hogy a szombati ülésen egy küldöttséget szeretne a miniszterelnök elé vezetni.

A folyosón befejezett dolognak tekintették, hogy sikerült a Kossuth párttal a békés megegyezés a nehézség csupán a perrend dolgában áll még fenn. Szünet után megkérdezték Apponyitól, hogy mi a véleménye a helyzetről, mire azt felelte:

— Provizóriumért nem harcolok.

A képviselőháznak holnap nem lesz ülése Aerenthal gróf temetése miatt. Pénteken alighanem nagy viharok lesznek, mert Návay Lajos nem akarja megengedni a napirend előtti felszólalásokat. Több szónok van még hátra az ellenzékről, s ha az elnök nem adja meg nekik a szót, a Justh párt zárt ülést fog kérni.

TANÜGY.

(—) Aradi tanárok kinevezése. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Sztrójni Lajos és Gérecz Károly aradi állami főreáliskolai tanárokat a VII. fizetési osztály 3. fokozatába, Krenner Miklós dr. és Elek Oszkár dr. főreáliskolai tanárokat pedig a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába kinevezte.

(—) Zongora vizsga. Fodorné Krausz Bertina zongora tanárnő tanítványai február 25-én délután négy óraker a tanárnő Tökölly Imre-utca 10. sz. alatti lakásán házi hangversenyt tartanak. A koncerten közreműködők névsora a következő:

Schally Klári és Magda, Weiss Jolán, Kovács Magda, Konst Grate, Holló Pistike, Tichy Erzsike, Rényi Józsa, Weiss Regin, Klein Jolán, Vas Magda, Folkmann M., Fischer Mancsi, Fodor Lili, Szakács Gyula, Folkmann A., Horvitz Erzsike, Weiss Böske, Rényi Magda.

Akiknek kevés nyolc korona napszám.

— Sztrájk az aradi waggongyárban. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

Az aradi vasipar két legjelentősebb telepén bérmozgalom van. Arról már írtunk, hogy az Aradi Vasipari részvénytársaság öntödéjének munkásai sztrájkba léptek és többszöri békéltetési kísérlet sem vezetett eredményre, mert a munkások követeléseiből nem engedtek, noha a gyár vezetősége a legmesszebbmenőleg iparkodott a jogos és méltányos igények kielégítésével békét teremteni. Miután az igazgatóság ezt a rendőrség tudomására hozta, Sarlot Domokos főkapitány a munkások sztrájkantanyáját, mely a Flórián-utca 2. szám alatt levő Reiter vendéglőben volt, feloszlatta. A gyár az öntő üzemét beszüntette és az összes segédakat elbocsájtotta. A főkapitány ezek után kijelentette a munkások előtt, hogy aki negyvennyolc óra alatt munkát nem keres, vagy munkába nem áll, ha idegen illetőségű, eltoloncoltatja. A gyár többi üzemében a munka zavartalanul folyik.

Szathmáry Béla dr. rendőrbíró ma délután elvonta felelősségre Vajda Ferencot, az öntőműhely alkalmazottját, mert ez a sztrájk kitörése alkalmával két munkástársát fenyegetéssel sztrájkra akart bírni és kijelentette előttük, hogyha munkába mennek, akkor ebből bajuk lesz. A rendőrbíró három napi elzárásra és 60 korona pénzbüntetésre ítélte Vajdát.

Az Aradi Wagon és Gépgyár öntödéjének huszonnégy munkása szintén sztrájkba lépett és mint a ma megtartott békéltető tárgyalásokból kitűnik, soha még alaptalanabb és indokolatlanabb bérmozgalmat munkások nem indítottak, mint ezek a vasöntők.

Általános sérelmük az, hogy a gyár új fajta csőöntvényeket készített velük és ezekből igen sok elromlik próba közben. Minthogy darabszám fizeti őket munkájukért a vállalat és a be nem vált öntvények nem számíthatók fel, a munkások kijelentették, hogy csak az esetben folytatják a munkát, ha a gyár nyolc korona napszámot fizet. Müller Gyula igazgató ezt a lehetetlen követelést természetesen nem fogadta el, hanem kijelentette, hogy hajlandó napi öt koronával a munkát díjazni és ez esetben az elrontott öntvényeket is átveszi.

Az Ipartestületen ma délelőtt volt a békéltetési tárgyalás, amelyen kitűnt, hogy a waggongyár vasöntői olyan kereseti viszonyok között élnek, amelyet igen sok diplomás ember megirigyelhet. Egy vasöntő minimális keresete a waggongyárban napi 8 korona 50 fillér, de egy napi munkaidő alatt 12 koronát is kereshet egy munkás, ha szorgalmas.

— Igen sok mérnököm van, — mondotta Müller igazgató, — aki örvendene, ha annyit keresne, mint egy vasöntő munkás.

A békéltetési eljárás eredményre nem vezetett, mert az erőszakolt és alaptalan követeléshez ragaszkodó munkások úgy látszik nem annyira anyagi helyzetüknek javítására törekedtek ez alkalommal, mint inkább ismét hatalmi kérdések eldöntésére látják alkalmasnak az időt. A gyár ugyanis ugynevezett bojkottált munkást vett fel és a munkások kijelentették, hogy nem dolgoznak vele, hanem valamennyien leteszik a szerszámot.

Müller igazgató a béke helyreállítása céljából elment a legzsilóbb határig és kijelentette, ha holnap reggel fél nyolc óraker a rendes munkaidőben valamelyik munkás nem je-

lentkezik, azt kilépettnek tekintti, könyvét az Ipartestületnél deponálja és ha kell, akkor az öntőde munkáját szünetelteti, a műhelyt bezárja.

A rendőrség nem engedélyezett a munkások részére sztrájkantanyát és a főkapitány kijelentette, hogy az idegen illetőségűket 48 óra letelte után Aradról eltoloncoltatja, mert úgy látszik, hogy a waggongyáriak csak azért indítottak mozgalmat, hogy ezáltal a vasipari részvénytársaság sztrájkolóival szemben rokonérzésüket tanúsítsák.

Lelőttek egy csendőrt.

— Támadás az erdőben. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Kecskemét, február 21.

Tegnap este a fővárostól nem messze levő Örkényben két züllött alak lelőtte Némédi Bálint huszonöt éves csendőrvezetőt, akit halálos sebével a budapesti helyőrségi kórházba szállítottak.

A gyilkos merényletről kétféle verzió kering. Az egyik úgy adja elő a dolgot, hogy a csendőrt hivatalos teendői közepette érte a gyilkos merénylet. Amikor ugyanis egy rabot kísért a dabasi járásbíróshoz, az örkényi állomás közelében levő pusztavacsi erdőn kellett áthaladnia. Az erdőben két gyanús alakkal találkozott, akiket igazolásra szállított föl. A két suhanc erre megfutamodott. A csendőr tüdőzőbe vette őket. Amikor a közelükbe ért, az egyik menekülő megbotlott és elesett, de a másik percben forgópisztolyával a csendőrről lőtt, akit halálosan megsebesített. Így mondja el az esetet a hivatalos színszati jelentés:

A kecskeméti csendőrkerület parancsnokságához ma hajnalban távirati jelentés érkezett az örkényi őrtől, hogy Némédi Bálint csendőrvezetőt lelőtték. Némédi egy rabot kísért a dabasi járásbíróshoz és hazafelé, az örkényi állomástól a pusztavacsi erdőn haladt keresztül. Dohánycsempészekkel találkozott, akik mikor a csendőrt észrevették, megfutamodtak. Az egyik csempész futás közben elesett és amikor Némédi közelébe ért, forgópisztolyából a csendőrről lőtt. A golyó Némédinek jobb mellébe fúródott és a csendőr eszméletlenül terült el. Késő éjjel egy arra járó földmives talált rá és a súlyosan sérült csendőrt kocsin bevitte a csendőrkaszárnyába. A merénylet kielégítő mértékben még nem sikerült megállapítani.

Ezzel a hivatalos jelentéssel némiképpen elmentés az a leírás, amelyet Örkényből küldtek a merénylet felől.

Némédi Bálint csendőrvezető tegnap este szolgálata után hazafelé igyekezett. Utja a pusztavacsi erdőn vitte keresztül. Amikor az erdőske közelébe ért, két elzüllött bujdokáló alakot vett észre. Rájuk kiáltott, hogy álljanak meg. A két alak azonban futásnak eredt, majd egy mély árokba rejtőzött. A csendőr észrevette őket s utánuk mászott az árokba, közben megbotlott és elesett. Ezt az alkalmas pillanatot kihasználta az egyik suhanc, fölugrott, fölkapta a csendőr földre ejtett fegyverét s közvetlen közlől mellébe lőtte vele Némédi Bálintot, aki eszméletlenül terült el a földön. Hazamenő munkások bukkantak rá később az erdőskében. A csendőr, amikor visszanyerte eszméletét, azt mondta, hogy a két alakot nem ismeri; ismeri a környékbeli embereket, de a támadókat még nem látta soha.

A kecskeméti csendőrsparancsnokság valamennyi csendőrijét mozgósította s most több mint hetven csendőr nyomozza a vakmerő támadókat.

A temesvári rablógyilkos utolsó napjai.

— Balázs István reménykedik. —
(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Temesvár, február 21.

Megrögzötten tagadja még mindig tettét Balázs István, a temesvári rablógyilkos. Még most is, életének utolsó napjaiban letagadja azt, hogy ő ölte meg Löwinger Ferenc zálogost. Pedig Balázs István sorsa felett pálcát őr a magyar igazságszolgáltatás legmagasabb fóruma, a Kuria, amely tegnap a temesvári másodbirák halálos ítéletét helybenhagyta s most már csak öfelsége kegyétől függ Balázs István élete és halála. Balázs István e hó tizenhatodikán levelet írt védőjének, amelyben ínját fejezi ki, hogy abban az esetben, ha a Kuria nem mentené fel, inkább akasszák fel, minthogy egész életére raboskodjék. Ez a kérés kivánsága valószínűleg teljesedni fog s Balázs István már úgy látszik érzi a hurkot a nyakán.

Eddig szép csendesen viselkedett a cellájában a akárhányszor Boross Dzsóz dr. királyi ügyész meglátogatta a cellájában, sohase volt valami különösebb kívánsága, vagy panasza. A fogház személyzete a lehető legjobb bánásmódban részesíti Balázs Istvánt s különösen Faragó László fogházfelügyelő törekszik arra, hogy az a fogoly megőrizze nyugodtságát. Eddig nem is volt baj. Balázs István napokon keresztül írogatta a naplóját, amely perasz fel-tűnést nem keltett. Amikor est a szórakozását befejezte, naphosszat olvasgatott. Rövid nyolc hónap alatt Balázs István kiolvasta az egész fogházi könyvtárt, amely pedig több mint száz kötet könyvből áll. Faragó fogházfelügyelő nem akarta tétlenül hagyni a fogolyt s vigyázott arra, hogy Balázs Istvánnak ne legyen sok ideje töprengeni a sorsa felett s esetleges nyugtalanosságával zavart keltetni a fogházban.

A fogházfelügyelő ezután, hogy Balázs számára nem akadt olvasnivaló könyv, naponta újságokat küldött a cellájába, vigyázva persze arra, hogy a hírlapok között ne akadjon olyan is, amely véletlenül Balázs István ügyével foglalkozik. Ezzel aztán kissé elcsúszhatónak tették Balázs rabságát, de a legutóbbi napokban nyugtalanodni kezdett. Ugyanis volt menyasszonya, Horák Mária egy hét előtt eljött Temesvárra s meglátogatta Balázs Istvánt a fogházban. A találkozást nem kísérték drámai jelenetek. Horák Mária szeme ugyan könnybe lábadt s hangja kissé remegett, amikor beszélni kezdett Balázs Istvánnal, de azért a találkozás megrázó jelenetektől mentes maradt. Balázs nyugodtan, felindulás nélkül beszélgetett Horák Máriával s csak akkor csillagolt a szeme, amikor Horák Mária elbucsu-zott tőle:

— Pista, én még mindig szeretlek s a siron tul is szeretni foglak!

Még egy pillantást vetve a szomorú, sápadtképz emberre, lassan kiment a fogházból. Ettől a pillanattól kezdve Balázs István megváltozott. Már nem tudott nyugodtan olvasni, sokszor órák hosszáig maga elé bámult és sóhajtozott. Közben megírta fentjelzett levelét a védőjéhez s izgatottan várta a tegnapi napot, amikor ügye a Kuria előtt dől el. Tegnap reggel más meglepetés is érte. Menyasszonya, Horák Mária levelet küldött neki s arról értesít, hogy Amerikába készül. Balázs a levél vétele után azonnal megírta válaszáat. Abban a levélben érzékeny búsult vez a szeretőjétől s sok szerencsét kíván neki a hosszú úthoz.

A Kuria döntését Balázs még nem tudja. A fogházfelügyelő nincs hivatva a Kuria íté-

letét vele közölni, a fogházőröknek meg szigorúan meg van tiltva a hírt vele tudatni. Habár a fogházfelügyelő mindennap benéz Balázs cellájába s ma is meglátogatta a rablógyilkost, ez egy szóval se érdeklődött a Kuria döntése iránt. Balázs ravasz ember s valószínűleg sajti, hogyha senki se közli vele az örömhírt, akkor bizonyára a Kuria helybenhagyja a halálos ítéletét. A törvényezők valószínűleg csak a király döntése után fogja Balázs Istvánt sorsáról hivatalosan értesíteni.

Egy volt aradi tiszt a börtönben.

— Maklár Ferencet elítélték. —
(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Temesvár, február 21.

Nemrégén költözött el Aradról Maklár Ferenc elemezési tiszt, aki családjával hosszú ideig a Halász-uca 4. számú házban lakott. Másfél évvel ezelőtt Torontalmegyében katonaszabadítás miatt letartóztatott és emiatt a család szegényében elköltözött Aradról. Most annak a híre érkezik, hogy Maklár Ferencet katonaszabadítás ügye alatt elkövetett csalásért börtönbüntetésre ítélték. Erről a következőket jeleníti temesvári tudósítónk:

Maklár Ferenc nyugalmazott katonatiszt, aki Aradon mint elemezési tiszt működött, 1910. év december havában tiszt egyenruháat öltött és beállított Schmidt Márton verecs lakos házába. Azt a ravasz mesét eszelle ki, hogy ő kieszközli Schmidt fiának a pórtartálékba leendő ahelyettesét, ha fizet neki ötszáz koronát. Hogy bizalmat keltsen maga iránt, egy ötszáz koronáról kitalált váltót adott a Schmidtnek azzal, hogy azt biztosítékul adja, nehogy azt higgye, mintha megakarna csúszni.

Schmidtet megtévesztette a tiszt egyenruhá és az ötszáz koronát átadta Maklárnak. Nemany hét múlva Maklár ujbol beállított Schmidthez és elmondta, hogy a dolog nemcsakba ütözik és csak úgy lesz elintéztető, ha egy katonai orvost megveszteget és eregett szükség van további 300 koronára. Erről az összegről is váltót adott Schmidtnek, aki gyanu nélkül fizette ki a 300 koronát. Csak akkor jutott annak tudatára, hogy megcsaltak, amikor fiát hosszabb idő után sem bocsátottak haza a katonai szolgálataiból. Schmidt erre feljelentette Maklárt, akiről különben kiderült, hogy hasonló csalásokat már két ízben követett el.

A fehértemplomi kir. ügyészécs család büntette miatt emelt vádat a negyvennyolc éves volt tiszt ellen, aki azzal védekezett, hogy véletlenségből botlott be a Schmidték házába és a fia apja maga hozta szóba a szabadsági ügyet és ő maga kérte, hogy a fiát a pórtartálékba áthelyezni. A bíróság ezzel a ferdítéssel szemben bűnösnek mondta Maklárt és elítélte két évi börtönbüntetésre és 100 korona pénzbüntetésre.

Ma foglalkozott az ügygel a temesvári kir. ítélőtábla Stein József kir. ítélőtáblai bíró elnöksége alatt. A másodbiróság helybenhagyta a törvényezők ítéletét.

Huszárok és rendőrök harca a Boros Béni-téren.

— Három rendőr megsebesült. —
— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

Ma reggel négy és öt óra között ismét fegyveres összetűzés volt a rendőrség és a huszárok között. Ez alkalommal a Boros Béni-tér volt a huszár attak színhelye és egy rendőrtizedes súlyosabb, egy közrendőr könnyebb sérülésével végződött a katonák garázdálkodása. A rendőrségre azt hiszik, hogy ismét tervszerű összetűzések vannak napirenden, mert leginkább a 12. huszárezred legénysége az, amely a közrendre vigyázó közegeket okkal, ok nélkül az első figyelmeztető szó után kardial támadják meg. A rendőrség át is fog irni az ezredparancsnoksághoz és figyelmezteti a legénység garázda viselkedésére s úgy mint a mulban, kérni fogja, hogy a renitens elemet tiltsa el a mulató helyek látogatásától.

Szóvá kell tenni azonban azt is, hogy maga a polzárság is igen sok esetben megnehezíti a súlyos kötelességét teljesítő és életét kockáztató rendőr helyzetét azáltal, hogy mint például ma reggel is látva a tulnyomó erővel viaskodó hatósági közeg tusáját, nem hogy segítségére lett volna, hanem egy pár éretlen suhanc biztatására a rendőr ellen fordult és még azt is meg akarta akadályozni, hogy a vért ontó katonákat a városházára kísérhesék. Nem ritka jelenség ez és épen nem tesz tanuságot amellett, hogy az aradi közönség a rendbontó elemekkel szemben a törvényt védő rendőrség munkáját becsülné meg.

Az összetűzés abból keletkezett, hogy a Boros Béni téren levő Széchenyi korcsában huszárok mulattak és Oláh Lajos, továbbá Duma György, a gépfegyver osztághoz tartozó katonák nem akarták kifizetni az elköltött vacsora és ital árát. Teát rendeltek s mikor ezt a vendéglős nem akarta kiszolgáltatni, ellene fordultak, aki azonban őket kiutasította. Nem voltak hajlandók elhagyni a helyiséget és Farkas Péter, a helyiségben inspeksiós szolgálatot végző rendőr kiutasította a huszárokat. A rendőr értesítette a téren őrt álló Pakurár György rendőrtársát, hogy vigyázzon, mert az itas huszárok kijelentették, hogy a kezük ügyébe eső első rendőrön kitöltik boszujukat a kiutasításért. Alig távoztak el a helyiségből, amikor Pakurár rendőr a szemük elé került és minden ok nélkül az egyik huszár kivont karddal neki rontott. Pakurár sipolt és Tellingér Menyhért rendőrtizedes a mellé osztott járőrrel a veszedelem helyére sietett. Ekkor már négy kivont kard katonával viaskodtak Farkas és Pakurár rendőrök és a segítség a legutolsó pillanatban érkezett, mert különben emberháállal végződött volna a huszár virtus megnyilatkozása. A rendőrök is kardot rántottak, de így is csak hosszabb ideig tartó dulakodás után sikerült ártalmatlanná tenni Oláh és Duma közhuszárokat, akik végig kitartottak a küzdelem színhelyén, míg a többiek megugrottak. Az összetűzés alatt Tellingér rendőrtizedest a fején az egyik huszár a kardjával súlyosan megsebesítette és Farkas rendőr a kezén sebesült meg, de jelentéktelenebbül.

Óriási tömeg kísérté végig a Főuton a rendőröket, akik a katonákat a városházára vitték, hogy előállítsák és kiabálással, szitkozódással, gunyszavakkal illették a nehéz munkájukat teljesítő embereket, úgy, hogy a rendőrségről készletseget kellett az utcára vésényelni a tömeg szétoszlátására. A garázdálkodó katonákat a huszárlaktanya készsége vitte el és megindították ellenük az eljárást.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (élőfél-nappal)	—	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	—	—
Mellékállomás	—	161
Kiadóhivatal és hirdetési osztály	—	161
Nyomda	—	161

Aktuális emberek.

— Rainer főherceg gyémántlakodalma. —

Néhai Ferenc császár öccsének és az egykori milánói alkirály fiának, Rainer főhercegnek és feleségének, az asperni győző, Károly főherceg leányának, Mária főhercegnőnek gyémántlakodalmát ülte meg ma Bécs, a császárváros. A főhercegi pár rendkívül népszerű alakjai a bécsi társaságnak, mert minden művészi, tudományos és jótehető mozgalom élén és intézmény létesítésénél ott találhatók. Népszerűek azért is, mert valósággal polgári életet élnek, keresetlen egyszerű szokásokkal a bécsiek előtt kedvesek és ismertek. A főhercegi pár családi élete példás és mintaszerű.

Ötven esztendeje ugyanabban a házban laknak a Wiedenben és ezt a palotát a szegények nagyon jól ismerik. A gyermektelen főhercegi pár különösen a gyermeknyomor enyhítésére törekszik és tízezrekre megy ama kérvények száma, amelyek évente hozzájuk érkeznek és segítséget kérnek a szegény gyermekek részére. Különösen a hónap utolsó napjaiban látható nagy csoport szegény a palota előtt, akik a hárfelügyelőnél felveszik az állandó havi segélyt.

A főherceg életmódja a lehető legegyszerűbb. Naponta fél hatkor kel és fél nyolcig sétál palotája kertjében s akkor feleségével együtt reggelizik. Ő egy pohár tejet iszik, a főhercegnő a kávét szereti. Ezután elolvassa az összes bécsi napilapokat és különösen a jó vezércikkeket szereti. A délelőtti folyamán meghallgatja udvartartásának előadóit, azután valami könyvet olvas fel a feleségének és minden nap ellátogat valamelyik kép- gyűjteménybe, vagy valamelyik művész ateliérjébe keresi fel. Igen gyakran fogad magánál tudócskat, különösen a bécsi akadémia tagjait, akikkel egy- szólván baráti viszonyban él, mert ő a bécsi akadémia protektora. Tavaly ülte ennek a kiváló állásnak ötvenéves jubileumát.

Fél egykor igen egyszerű dejeuner van soron, amely elő, továbbá egy husételből, kétszersültből és gyümölcsből áll. Különösen szereti a szamócat, amely sohasem hiányozhatik az asztalról. Két órákor, skármilyen is az idő, a főhercegi Práterbe kocszik. Fél hatkor van a diner, amely levesből, előételből, húsból és könnyű tésztákból áll. Ebéd után majdnem mindennap a színházba, de leginkább az Operába megy a főherceg és pedig gyalog, minden kíséret nélkül. Különösen az olasz zenét szereti, Wagnerért nem tud lelkesedni.

— Ez magasabb matematika a zenében! — szokta mondani.

A színházból gyalog megy haza. Tizenegy óra előtt sohasem fekszik le és éjjel is gyakran felkel az ágyból, mert maga főzi meg egy gyorsforralón felesége számára a teát, amit éjjelente köhögési robamok bántanak.

Igen gyakran utazik bádeni birtokára és ilyenkor maga megy oda a vasuti pénztárhoz és megváltja a jegyét és abba a vasuti kocsiába ül be, ahol egy üres helyet talál. Az utasokkal beszédbe ered és a legkisebb napi kérdésről is eldiskurál velük.

Igen kedves és különös baráti viszony fejlődött ki közte és a világhírű bécsi Naschmarkt kofaasszonyai között. Ha a főherceg palotájából jövet a Naschmarkton sétál keresztül, a kofák fesztelenül hozzá lépnek, kezét csókolnak neki és megkérdik:

— Hogy van főherceg ur?

A főhercegi pár nagy irodalom és művészet-szeretettel bír, azaz is megnyerte a bécsiek tiszteletét, hogy noha igen vallásosak és istenfélők, rendkívül liberális felfogásnak vallási és felekezeti kérdésekben. Felejtethetetlen Rainer főhercegnak egy rendkívül mély és találó mondása. Egy klerikális

érzelmi püspök jelent meg nála kihallgatáson, aki a főherceget megkérte nyerni valami klerikális intézménynek és azt kérdezte tőle, vajon rokon-szenvese előtt ez az irányzat?

A főherceg ezt felelte:

— Sokkal valóságosabb vagyok, semhogy valaha is klerikális lehetnék!

Herbstein Mór fizetés-zavarai.

— Negyvenöt százalékos kiegyezés. — A hitelezők értekezlete. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

Az egész délvidék érdeklődése mellett folynak azok a tárgyalások, amelyek hivatva vannak a válságba jutott aradi Herbstein cég zavarait békés uton megoldani. Ma délután három órákor Herbstein Mórnak Boros Béni tér 3. szám alatt lévő lakásán gyűltek össze a cég nagyobb hitelezőinek megbízottai, hogy affelől tanácskozzanak, mily módon lehetne csőd nélkül megmenteni az éveken keresztül szolid üzleti elveket valló nagykereskedő céget.

A ma délutáni értekezlet a barátságos hangulat jegyében folyt le és a hitelezők képviselői általában jóindulatot tanúsítottak Herbstein iránt. Kétségtelen, hogy a fizetési zavarokat rövid időn belül oly módon oldják meg, hogy a cég kisebb keretek között ugyan, de tovább folytathatja működését.

A délutáni értekezleten a következők vettek részt: az Aradi Első Takarékpénztár nevében Hahn Alajos és Jellinek Henrik dr. az Aradmegyei Takarékpénztár képviselőjében Fodor Gyula helyettes igazgató, az Aradi Polgári Takarékpénztár megbízásából Stein Zsigmond titkár, az Aradi Ipar- és Népbanktól Kell Lajos helyettes igazgató és Szalay Károly dr., az Aradi Közgazdasági Bank helyett Nemess Géza, a Vasutas Takarékpénztár képviselőjében Salgó Miksa dr., a Neuman Testvérek részéről Fuchs Ignác, a Sióchenyi Gőzmalom megbízásából Tenner Lajos az Aradi Áruraktár képviselőjében Reisz Sándor. Képviseletük magukat még az értekezleten a szombolyai, orosházi nagyikindai érdekeltek és a szegedi Back gőzmalom. A budapesti börze három érdekelt tagja nem küldött megbízottakat.

Az értekezleten Rosenberg Miksa dr. a Herbstein cég képviselőjén előterjesztette azt, hogy Herbstein Mór önhibáján kívül jutott válságba; egész működése a szoliditás és a megfontoltság béléjét viselte magán hosszú éveken keresztül, azonban egy óvatlan órában rászánta magát, hogy a tőzsdére menjen és ez okozta vesztét. Kérte a jelenlévőket, hogy humanus viselkedést tanúsítsanak a bajba jutott cég iránt, s ezt a jelenlévők meg is ígérték.

Ezután Rosenberg Miksa dr. bemutatta a státust és hangsúlyozta, hogy három pénztárszét követele té teljesen biztosítva van. Ezek a Nagyszebeni Takarékpénztár 24.000 koronával, az Aradmegyei Takarékpénztár 100.000 koronával és az Aradi Polgári Takarékpénztár 110.000 koronával, mely követelések Herbstein Mórnak a Boros Béni-tér 3. szám alatt lévő egyemeletes házára és ingatlanára vannak táblázva. Az ingatlan Herbstein Mórnak 170.000 koronájába került akkor, amikor vette; most már azonban jelentékeny összeggel emelkedett ennek az értéke. Külön hangsúlyozta azonban, hogy a Polgári Takarékpénztár 110.000 korona betáblázott követeléséből most már csak 95.000

korona áll fenn, a többit Herbstein már le törlesztette; azonkívül ez a takarékpénztár még külön az áruraktárral is fedezte a követelését, tehát ez teljes száz procentnyi fedezetnek felel meg.

Egyébként az eddigi számítások szerint 710.000 korona a passzív teljes összegében, ebből azonban az ingatlanra, a kintlévőségekre és az áruraktárra több százezer korona esik, úgy, hogy végösszegében 320.000 korona passzív maradt, aminek ellenében Herbstein aktívái 130.000 koronát tesznek ki.

Megállapították a jelenlévők, hogy az áruraktár körülből 100.000 koronát tesz ki, a kintlévőség szintén majdnem eléri a száz ezer koronát, a pénztári egyenleg 10—15.000 korona, a tőzsde díjenciák pedig 75—80.000 koronát adnak ki. Azt is konstataáltak, hogy mielőtt Herbstein a tőzsdére ment volna, teljes fél millió korona készpénze volt, azonban a tőzsdén való játék ezt az összeget teljesen fel emésztette, úgy, hogy később nagyobb kölcsönöket kellett igénybe vennie, azonban még ezek segítségével sem tudta visszaszerezni elvesztett vagyonát.

Az értekezlet három tagu bizottságot küldött ki, hogy néhány nap alatt állapítsák meg, vajon a status megállapítása helyes volt-e és hogy hány százalékkal lehet a kiegyezést megteremteni. A kiküldött bizottság tagjai: Fuchs Ignác, Kell Lajos és Tenner Lajos. Néhány nap múlva az összes hitelezők újra értekezletre jönnek össze és ezen az értekezleten a kiküldött bizottság beszámol működésének eredményéről. Valószínű, hogy 40—45 százalék kiegyezést sikerül megteremteni, úgy, hogy a csődöt teljesen kikerülk és a cég nagyon kevés készpénzzel ugyan, de zavartalanul tovább folytathatja működését.

Érdekesnek tartottuk Herbstein házának telekkönyvi lapját megtekinteni és ott a következő adatokat találtuk:

Herbstein Boros Béni-téri házat 1910. január 27-én vette Zeidler Rudolftól. A ház az aradi 22. számú telekkönyvi beírásban van felvéve. A teherlapon 108. tétele szám alatt a Nagyszebeni Takarékpénztár javára 30.000 korona záloglevél kölcsön, az Aradmegyei takarékpénztár javára 100.000 korona, az Aradi Polgári Takarékpénztár javára pedig 110.000 korona váltóhitelbiztosítéki tőke van bekebelezve. A kölcsönök közül a két utóbbit Herbstein vette fel, míg a Nagyszebeni Takarékpénztár javára bekebelezett teherterhel már fennállott akkor, amikor Herbstein a házat megvette. Ebből Herbstein a Nagyszebeni Takaréknak már 6000 koronát, a Polgárinak pedig 15.000 koronát fizetett meg.

A mai napon két budapesti cég kért nagyobb összeg erejéig zálogjog bekebelezését, amelyet a telekkönyvi hatóság egyelőre eljegyezett.

VÁROS ÉS MEGYE.

A városi képviselő felelőssége. Megírtak, hogy a tanács az autobus tiszem intenzív ellenőrzésére egy három tagu felügyelőiséget szervezett és ennek egyik tagjául Szathmáry János törvényhatósági bizottsági tagot küldötte ki. Szathmáry a tanácsos ma levelet intézett és értesíti, hogy a kitüntető bizalmat bármennyire szívesen és köszönettel fogadja a felügyelőiségbe nem foglal helyet, mert nem akarja a város közönségével és a tanáccsal szemben a városi felelősséget vállalni. — Mikor a felügyelőiség szükségességét hangosította és annak szervezését ajánlotta, úgy gondolta a dolgot, hogy a városnak ekkor tett tisztviselői közül a könyvelésben jártasakat bizza meg a tanács a revízióval, mert a törvényhatóság tagjaitól nem kívánható, hogy a törvénynek reá vonatkozó értelmén túl is vál-

lalon vagyoni felelősséget. A tanács legközelebbi ülésén a lemondás következtében intézkedni fog, hogy a felügyelőség teljes számu legyen.

Az „alkalmatlan” külügyminiszter.

— Apponyi gróf külön véleménye. —
(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, február 21.

A hivatalos lap mai száma négy királyi kéziratot közöl a közös pénzügyminisztérium vezetésében történt személyváltozás dolgában. Az első kézirat *Berchtold* grófot, a második *Héderváry* grófot értesíti arról, hogy a király *Burián* bárót saját kérelmére fölmentette és *Bilinszki* Leó lovagot nevezte ki közös pénzügyminiszterré. A harmadik kézirat *Burián* báróhoz van intézve és így szól:

Kedves *Burián* báró! Azt a kérelmét, hogy közös pénzügyminiszteri állásától fölmentessék, kegyelemben teljesítem. Ez állásából távozását őszintén sajnálva, ebből az alkalomból teljes elismerésemet és legmelegebb köszönetemet fejezem ki Önnek azokért a kiváló szolgálatokért, amelyeket mint közös pénzügyminiszterem, de különösen Bosznia és Hercegovina igazgatásával nekem és a monarchiának tett. Fontartom Magamnak, hogy Önt a szolgálatban újból alkalmazzam. Kelt Bécsben, 1912. évi február 20-án. Ferenc József s. k. *Berchtold* s. k.

A negyedik kéziratban a király *Bilinszkit* kinevezi közös pénzügyminiszterré.

A közös minisztériumokban *Arenthal* gróf halálával beállott változásokat Apponyi Albert gróf ma interpellációjában tette szóvá a képviselőházban s tiltakozott a változásoknak a paritással meg nem egyező módja ellen.

Apponyi interpellációjában rámutatott arra, hogy *Burián* bárónak azzal a megokolással kellett távoznia, hogy mivel *Berchtold* magyar állampolgár, két magyar állampolgár a közös minisztériumban helyet nem foglalhat. — Nincs a képviselőházban arra nézve véleménykülönbség, hogy ez a felfogás az 1867. évi XII. törvényekben megállapított paritásnak egyáltalán nem felel meg, *Berchtold* gróftól a legjobbat várja és akik őt ismerik, külügyminiszterré kinevezését a legjobb megoldásnak tekintik. De ő magyar és osztrák állampolgár is, és így Magyarországnak a közös minisztériumban való képviseltetése tekintetében személyét teljesen alkalmasnak el nem fogadhatja. Minekutána nem akarja, hogy a mostani kinevezésekhez fűzött magyarítást állandó érvényű legyen, interpellációjában kérde a kormányt, mi az oka *Burián* báró eljuttatásának?

Az interpelláció szó szerint így hangzik:

Tekintettel arra, hogy az egész sajtó egybevágó közleményei szerint báró *Burián* közös pénzügyminiszter lemondásának okául az azolgált volna, hogy az ujonnan kinevezett közös külügyminiszter magyar állampolgár és hogy így a közös minisztériumban egyszerre két magyar állampolgár lett volna, tekintettel arra, hogy a felfogás, ha annak ellene nem mondunk, a köztudatba átmehet, holott a paritás elvével, mely a két állam viszonyának szerves tagja, merőben ellenkezik, kéri a miniszterelnököt, tájékoztatása a Házat báró *Burián* volt közös pénzügyminiszter lemondásának okairól.

A Ház az interpellációt kiadta a miniszterelnöknek, a többi interpellációval pedig a legközelebbi interpellációs ülésen foglalkozik.

Ülés ezzel három órakor véget ért.

Agrófszázezresadóssága

— Ügyvéd a vádlottak padján. —

Távirati tudósítás.

Budapest, február 21.

Vagy husz esztendeje, hogy *Miklovics* József dr. ügyvéd, aki akkor dúsgazdag ember volt, Bécsben megismerkedett *Batthyány* Béla gróffal. A fiatal magnás igen pazarul élt a orszárvárosban s gyakran szorult kölcsönökre. *Miklovics* sűrűn segített rajta s grófi barátja lassankint 88.400 koronával lett adósa.

A familia *Batthyány* Bélát gondnokság alá akarta helyeztetni, de ő ebbe nem akart beleegyezni s csak 1908-ban volt erre hajlandó, amikor az édesatyja, *Batthyány* Géza gróf apáztat biztositott neki, ezenfelül pedig még 600.000 koronát is adott az adósságai kifizetésére. Hozzáálltak az ügyek rendezéséhez s miközben a fizetések történtek, az öreg gróf meghalt. A vagyonának pedig a másik fia, gróf *Batthyány* Lajos lett az örököse.

Ekkor még a kikötött 600.000 koronából levonván az eddig kifizetett tartozásokat, 142.577 korona állt rendelkezésre, amit *Batthyány* Lajos bírói letétbe helyezett. Mivel pedig *Miklovics* dr.-ra ebből semmi sem jutott, a mostanig kamatokkal 131.000 koronára szaporodott követelésére *Batthyány* Lajos grófot, mint *Batthyány* Géza gróf örökösét perelte be, azt állítva, hogy az öreg gróf magára vállalta volt az ő követelése kiegyenlítését.

— Azt ígerte *Batthyány* Géza gróf — mondta *Miklovics* kerületében — hogy ő fizet ki engem, ha sikerül rávennem a fiát, hogy magát gondnokság alá helyeztesse.

Mivel pedig ez csakugyan az ő rábeszélésére sikerült, a pénzt az öreg grófnak, illetve az örökösén keresi. Hogy az ígért tényleg megtörtént, arra *Miklovics* dr. tanukat is állított a bíróság elé: *Boin* Romulusz földbirtokost és *Hikisch* Ernőt. De a tanúzásból baj lett. A *Batthyány* család hamisanak mondta a vallomásokat, majd az illetőket — az időközben elhalt *Hikisch* kivételével — a büntető bíróság elé állította.

A törvényszék vád alá is helyezte *Miklovics* József dr. hamis tanúzásra rábírás, *Boin* Romuluszt pedig hamis tanúzásért. Ma tárgyalja ezt a pört Szepessy budapesti táblai bíró elnöklésével a törvényszék.

A bíróság legelőbb a vádlottakat hallgatta ki.

Miklovics József ügyvéd, az első vádlott, kijelenti a követelése tekintetében, hogy az fennáll az utolsó fillérig, mert neki soha egy krajcárt sem fizettek. Ezt nem is vonják kétségbe.

Elnök: Abból a 142.000 koronából, amit Lajos gróf tett bírói kézbe, próbált ön kielégítéshez jutni?

— Igen, de azt két börtönkövetelésre fordították, amelyek sorban az enyém előtt állottak.

— Hol történt az, hogy az öreg gróf, amint ön mondja, magára vállalta a fizetést?

— A Teréz körúti palotáján előtt s ennek fűltanuja volt *Boin* Romulusz is.

— És hol bészélt ekkor *Batthyány* Bélaival?

— Itt volt akkor Budapesten, a Royal-szállóban s ép tőle jöttem, mikor az atyjával találkoztam.

Ezután a másik vádlott, *Boin* Romulusz kihallgatása következett. Rég ismeri *Miklovics* dr.-ot s tudja, hogy a fiatal gróf tartozott neki. Egyszer az Abbáziában reggeliztek, onnan *Miklovics* átment a Royalba, amint mondta, azért, hogy ott beszéljen *Batthyány* Bélával.

Elnök: Sokáig volt oda?

— Vagy másfél órát, addig én a kávéház terraszán ültem.

— Mi történt aztán?

— Egyszerre láttam, hogy *Miklovics* már szemközt, a *Batthyány* palota előtt sétál. Intett s átmentem hozzá.

— Látta utóbb *Batthyány* Géza gróffal beszélni is?

— Igen. Kis idő múlva jött az öreg gróf, akinek *Miklovics* jelentette: Beszéltem a fiatal gróffal s ő kész a gondnokságba belemenni.

— Mit felelt erre az öreg gróf?

— Előbb indulatoskodott, de aztán hallva *Miklovics* szavait, kijelentette: „Ha ez igaz, ön megkapja a pénzt!” Ezt mondotta szó szerint.

— Van még előadni valója?

— Csak annyi, hogy így mindaz, amit a polgári bíróság előtt is vallottam, igaz s védekezésem sem kell, hogy hamisan nem tanuszkodtam.

A tanúk sorát *Batthyány* Lajos gróf, a volt fiumei kormányzó nyitotta meg. Kijelentette, hogy nem is ismeri *Miklovics* drt. kötelező ígéretről nem tud. Atyja a kérdéses időben állandóan Polgárdiban volt. Kéri a vádlottak megbüntetését.

A törvényszék a tárgyalás folytatását holnapra halasztotta. Itéletet csak holnap este hoznak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A főherceg fia. Nagy feltűnést keltett annak idején az a büntető pör, amely *Walburg* Ernő báró volt katonatiszt elítélésével végződött, aki mint az elhunyt *Ernő* királyi herceg természetes fia, pörrel támadta meg apja hagyatékát. A nagy családdal megáldott szegény embert kiszabadulása után egy látogatott kávéház fizetőpincéjéről alkalmazta, de csakhamar otthagya ezt az állását s mint könyvügynök tengette életét. Legutóbb egy fővárosi festékkereskedő alkalmazottja volt, akitől hamisított megrendelésekkel nyolcvannégy koronát csalt ki. A festékkereskedő följelentette hűtlen alkalmazottját s bár panaszát később visszavonta, a budapesti büntető törvényszék csalás vétsége miatt egy napi fogházra ítélte a nagy nyomorával védekező vádlottat s ezt a büntetést a királyi tábla is jóváhagyta. A Kuria harmadik büntető tanácsa ma a szabadságvesztés mellőzésevel negyven korona pénzbüntetésre változtatta a két alsóbb bíróság ítéletét.

§ Ügynököknek tilos a bemenet. A minap érdekes rendelet jelent meg a nagyváradi törvényszéken. Az első emeleti folyosón, a polgári perakkal foglalkozó járásbírói terem ajtója mellett akasztották ki a nem mindennapi rendelkezést. *Velyásky* Gynia királyi ítélőtáblai bírói oimmal és jelleggel felruházott járásbíró adta ki az érdekes rendeletet, amelyet szó szerint közlünk: A savatalan munkálkodás elérhetése céljából az eladások — biztosítások közvetítése, vagy megrendelések gyűjtése végett a bírósági helyiségekbe belátogatni szokott ügynököket és utazókat a hivatali helyiségekből ezennel kitiltom és a hivatalszolgákat ezen rendelkezésemre való hivatkozással az ügynökök és utazók eltávolítására utasítom. *Velyásky* Gynia kir. táblabíró. A rendszabályozásra azért volt állítólag szükség, mert a kitiltott utazók és ügynökök visszaéltek azszal az engedéllyel, hogy szünetek közben tárgyalhassanak üzletfeleikkel és nagyon sokszor előfordult, hogy egyik-másik tárgyalást félbe kellett szakítani a hangosan beszélgő és így a tárgyalást zavará ügynökök miatt.

§ A postáskisasszony és főnöke. Budapestről jelentik: Fegyelmi följelentést tett Bányai Albert posta- és távirófelügyelő Tábori Margit, a kilencvenedik számú postahivatal volt kiadó-nője ellen, aki a fegyelmi eljárás során, a vizsgálatot teljesítő tisztviselő előtt azt mondta, hogy Bányai boszúból jelentette föl, mert aze-relmi ajánlatait visszautasította. A felügyelő pörbe fogta Tábori Margitot, aki ellen az ügyészség hivatalból üldözendő becsületsértés vétsége miatt tett vádat. A fegyelmi eljárást erre a bűntény jogerős befejezéséig föl-függesztették. A büntető törvényszék Tábori Margitot negyven korona pénzbüntetésre ítélte a ezt az ítéletet a királyi tábla is jóváhagyta. A Kuria első büntetőtanácsa ma Vavrik Béla elnöklésével, a különös méltányosságot érdemlő körülményekre való tekintettel, a büntetés vég-rehajtását a büntető novella értelmében fölfüg-gesztette.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Csütörtök: Nem lehessen tudni, színmű. Bemutató előadás. C) bérlet.

Péntek: Nem lehessen tudni, színmű. A) bérlet.

Szombat: Kis gróf, operett. B) bérlet.

* Nem lehessen tudni. Nagy gonddal és ambícióval készült az aradi nemzeti színház drámai személyzete a csütörtöki premierre, amelyen Bernard Shaw angol író legújabb darabját mutatják be, amelynek címe Nem lehessen tudni. Shaw ebben a darabjában szinte tüzérszerűen örmegát, szatirikus humorának minden kincsét, virágát halmozta össze ebben a darabban, amelyet legutóbb a budapesti Nemzeti Színház mutatott be óriási siker mellett s amelyre az aradi színtársulat is nagy gonddal készült. A darabot Keszler rendezi.

* Kis gróf. Szombaton a színtársulat a szezon egyik legnagyobb sikert aratott műsor-darabját. Martos-Rényi operettjét, a Kis gróft mutatja be, a főszerepeket ezúttal is Diósy Nusi, Neógrády Dóra, Huszár, Győző, Várnay, Polgár, Benkőné játsszák.

* Bernard Shaw páratlan sikerű vigjátéka „Nem lehessen tudni” már könyvalakban is kapható Juhász és Társánál Andrásy-tér 16.

* Sárkányölő Szent György. (Az Uránia új slágerja.) Csütörtökön ismét az Uránia foglalja le a közönség minden érdeklődését. Hatalmas műsor keretében kerül színre a sárkányölő Szent György legendája, mely a kinematográfia legújabb remeke. A legendai Szent Györgynek Ismuth sárkánnyal való szörnyű harca közismert. A egyszerű tárgy bravuros kivitele, a szingardag csoportozatok, a meglepő korhűség teszik különösen értékesé ezt a képet, melynek mindenütt, ahol színre került, csodájára jártak az emberek. Fenomenális természet utáni felvételek, lebilincselő tárgyú drámák és új boházatok fogják még szórakoztatni a közönséget. 175

* Komédiászver. (Slágerkép az Apollóban.) A kinematográfia hatalmas fejlődése, amely különösen a legutóbbi időkben nyilvánult meg teljes mértékben, csodálatba kell hogy ejtsen mindenkit. A komoly, művészi értékű filmek bemutatása immár a színházak bemutatónak értékével és vonzerejével birnak. Példa erre az Apolló legújabb slágere, a Komédiászver. A közönség már napokkal ezelőtt lázas, felesigázott érdeklődéssel várta ezt a modern kinematográfia minden tökélyével felruházott filmet, amely egy diadalmas s forró sikereket megért csodás képnek, a Négy ördög tragikusan szép törté-netének folytatása. A Komédiászver megrázó

erővel tárja elénk Jenny trapéz-művész nő szomorú tragédiáját, aki elhidegülve férjétől, más-sok karjaiba veti magát és elzúlik. A pénz ör-döge, a játék szenvedélye a bűn útjára sodorja: lop S könyekig megható az őt szerető Emília önfeláldozása, aki bűnös kedveséért a börtönbe megy, de emberileg érthető bosszúállása, ami-kor hűtlen kedvesét átkarolva, a tengerbe ug-rik vele. A közönség a legnagyobb érdeklődés-sel nézte végig a fenomenális filmet, amelyet az Apolló csütörtökön mutat be utoljára. Az előadás ezúttal is délután 4 órakor kezdő-dik. 177

A pap szerelme és biúne.

— Megszurkálta a szeretője férjét. —

Távirati tudósítás.

Temesvár, február 21.

Nem mindennapi eset foglalkoztatta ma délelőtti a temesvári királyi ítélőtábla büntető tanácsát. Imbreszku Illés, dalbosfalvi görög keleti román lelkész ügyét tárgyalta a tábla, akinek csunya szereplését az egyházi hatóság is tárgyalni fogja még s ez fogja megállapítani, vajon Imbreszku Illés méltó-e a papi hivatásra. Az eset a következőképen történt:

Budeszku Péter dalbosfalvi községi tanító egy szép nyári napon kellemetlen meglepetés-ben részesült. Keresgélés közben egy levélkére bukkant, amely a feleségéhez volt címezve. Budeszku elolvasta a levelet s a meglepetéstől és izgalomtól csaknem hanyat esett. A levélkét Imbreszku Illés dalbosfalvi román lelkész írta Budeszkunak s a levélben foglaltak szerint a köztük fennálló szerelmi viszonyról tesz em-lítést s úgy beszél erről, mint amely évek óta fennáll. A levél további részében Budeszku Pé-tert „vad harsmivezér, vad hiéna, rettenet-es vér után szomjazó tigris” jelzőkkel il-leti s megigéri a tanító feleségének, hogy min-den lehető módon bosszút fog állni a tani-tón, mert vele (a saját feleségével) rosszul bá-nik. Budeszku a levelet elolvassva kirohant az utcára, ahol véletlenül Imbreszku lelkéssel ta-lálkozott.

— Miga írta ezt a levelet? — kérdezte izgatottan Budeszku a lelkészt.

— Igen, én írtam, — felelte Imbreszku nyugodtan.

— Nohát ezt megmutatom a feleségének, — s a tanító elindult a paplak felé. A lelkész vele ment, de amikor betértek az udvarra, a pap előrántotta a zsebkését s beledöfte a ta-nító testébe. Budeszku erre felkapott egy keze-ügyébe akadt gyermekszékét s ezzel fejbe-vágta ellenfelét.

Az ügyet elsősorban a karánsebesi királyi törvényszék tárgyalta, amely Imbreszku Illés lelkészt súlyos testi sértés vétsége miatt egy havi fogházra ítélte. A tábla mai tárgyalásán helybenhagyta az elsőbíróság ítéletét.

GYÁSZROVAT.

Halálozások. Özv. Grosz Neuer Róza urnő ma hajnalban, hatvanegy éves korában meghalt. Az elhunyt urnőt, akiben Havas Miksa, a Magyar Pénzügyi Központi Hi-telbankjának főtitkárja édes anyját gyá-szolja, csütörtök délután 2 órakor temetik a Tökölly tér 6b. sz. házból.

Benya Nándor nyug. máv. főköcsimester az 1848-49 honvéd egyesület alelnöke február 21-én 82 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Február 23-án d. u. 3 órakor temetik a Varjasay József-utca 1. sz. gyász-házból a róm. kat. egyház szertartásai szerint a helybeli felső temetőben.

Gyujtogatás

nemzetiségi gyűlölködésből.

— Aradmegyei állapotok. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

Az aradmegyei nemzetiségi viszonyok el-durvulását jellemzi az a bűnvizsgálat, amely-most az aradmegyei Tótvárad községben in-dult meg. Tegnap este hat órakor Tomucia Vazul tótvárad községi jegyző háza mellett lévő kertben kigyuladtak a szalmakazlak. Ti-zenkét szalmakazal áll egymás mellett és ezek közül három teljesen elhamvadt. Az egész község lakossága, amely nagy szeretettel visel-tetik a jólelkű jegyző iránt, odasietett és meg-akadályozták a tűz továbbterjedését.

A legnagyobb csodálkozásra az elhamvadt kazlak között egy nagy cseréptálat találtak, amelyben petroleum és paraszak voltak. A tál román nemzeti színű festékkel volt be-mázolva és ugyanolyan festéket találtak Horga Jovonné tótvárad 45 éves paraszasszony há-zánál is, aki fanatikus ellensége a községi jegyzőnek. A jegyző ugyanis szintén román származású, de kilenc évi tótvárad működése alatt azt mutatta, hogy becsületes magyar ér-zelmű. Emiatt a tulzó románok haragusan na-ra, azonban a község lakosságának legnagyobb része szeretettel viseltetik a humánus gondol-kozású jegyző iránt.

Akik nemzetiségi okokból ellenségei a jegy-zőnek, azok között van Horga Jovonné is, akit a csendőrség már őrizetbe vett, mert kétség-telennek látszik, hogy ez az asszony gyujtotta fel a jegyző kazlalt azzal a számítással, hogy a kazlakról majd a házra is átesap a láng. A csendőrség oly irányban is nyomoz, hogy a bosszúálló román asszonyt nem bízatták-e fel va-laki a cselekedetkövetésére.

Annyit megállapítottak, hogy Horga nap-hosszat tartózkodott Czárán Sándor tótvárad korcsmárosnál s mindig azon fáradozott, hogy a román parasztokat a tulzássairól ismert és magyarfaló Czárán Sándor korcsmájába terelje. Ugy Czárán, mint Mirku Aurél tótvárad román tanító fanatikus ellenségei Tomucianak azért, mert nem tart velük a nemzetiségi izgatásban s különösen azóta gyűlölködnek ellene, amióta néhány hónappal ezelőtt megalakította Tótvára-don azt a dalárdát, amelyben egyesítette a ro-mánokat és a magyarokat.

Ez a két jeles férfiú még anyagi áldozato-kat is szívesen hoz, csak hogy a románokat visszatartsa ektől a dalárdától és faluszerre azt híresztelik, hogy a községi jegyző a dalárda segítségével akarja a románokat a magyarok táborába terelni. A Tribunában és a Romanul-ban mindkét nemzetiségi agitátor gyalázkodó oikket irt a községi jegyző ellen, akinek egyéb bűne nincs, minthogy román létére is jó magyar ember.

Czárán és Mirku különben nemcsak Tomu-ciát üldözték, hanem Turku Joachim tótvárad román lelkészt is, akit azzal gyanúsítottak, hogy a román hívőket a magyarok táborába akarja édesgetni és magyarokká akarja őket nevelni.

Ma volt Máriaradnán az esperesi zsinat, amelyen részt vett Mirku Aurél zsinati tag is és az ülésen reprodukálhatatlan szavakkal tá-madta Turku lelkészt és olyan súlyos vádakát hangoztatott ellene, hogy Závuleszku Prokop máriaradnai esperes, aki a zsinaton elnökelt az értekezletről kiutasította a vádaskodó tanítót.

HIREK.

Diákasszony és gyáros szerelmi drámája.

— Két halott a király kastélya mellett. —
(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Bécs, február 21.

A schönbrunni királyi kastély kertjében ma a késő délutáni órákban véres tragédia játszódott le. Öt óra tájban a parkban levő rendőrök arra lettek figyelmeztetve, hogy a kert egyik elhagyott része felől több lövés dördült el. Azonnal odasiettek, ahonnan a lövéseket hallották és egy elegánsan öltözött fiatal embert, meg egy jómódúnak látszó ifjú hölgyet találtak ott vérben fetrengve.

Mire a rendőrök a tett színhelyére értek addigra úgy a férfi, mint a nő kiszorult. A férfinél lévő iratokból megállapították, hogy az illető Scheide Pál kémikus, kinek Bécsben van nagy gyára, a hölgynek kilétét egyelőre nem sikerült megállapítani; táskájában mindössze egy névjegyet találtak, melyen Waldmüller név volt.

A rendőrség elszállította a holttesteket és kiderítette, hogy a hölgy Römler Enília a bécsi egyetemnek másodéves növendéke, kinek anyja a bécsi udvari színiérettség ismert tagja volt. Megállapította a rendőrség, hogy négy lövés történt a miután Scheide agyonlőtte a nőt, maga ellen fordította a revolvert.

Hogy mi indította őket az öngyilkosságra, még nem sikerült megállapítani. Mindössze egy levelet hagytak hátra a az fog világosságot deríteni a titokzatos ügyben. Egy verzió szerint azért váltak meg mindketten az életől, mert Scheide családja nem engedte meg, hogy a diákasszonyt elvegye, szerették volna, ha a fiatal kémikus előkelő családból házasodik.

— A király Rajner főhercegnél. Bécsből jelentik: A király ma, több hét óta először, hagyta el Schönbrunn. Elment Rajner királyi herceg palotájába, a hol jelen volt a királyi hercegi pár gyémántesküldjének egyházi megünneplésénél. A király igen jó színen volt és élénken megköszönte a közönség ovációját. Ő felsége egy óra múlva visszahajtatott Schönbrunnba.

— Aarenthal temetésének előkészületei. Budapestről jelentik: Héderváry Károly gróf miniszterelnök, Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszterrel és Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszterrel holnap reggel 7 óra 55 perckor a nyugati pályaudvarról utazik Bécsbe, hogy részt vegyen néhai Aarenthal-Lexa Alajos gróf külügyminiszter temetésén. Ugyanakkor utasik Bécsbe Návay Lajosnak, a képviselőház elnökének vezetésével a képviselőház küldöttsége. A miniszterelnök és a Ház elnöke részére két szónokcsüt, a képviselők részére pedig egy Pallmann-kocsit fognak a vonathoz csatolni. Délután két órakor a miniszterek és a képviselők a magyar házban találkoznak, a honnan a küldöttség együttesen indul a részvérfőntartott helyre. A miniszterek, a Ház elnöke és a képviselők még holnap délután a 4 óra 50 perckor induló gyorsvonattal utaznak vissza Budapestre. — Bécsből jelentik, hogy Teichszky német nagykövet megjelenti a közös külügyminisztérium

palotájában és a német császár megbízásából pompás koszorút helyezett el Aarenthal gróf koporsójára.

— Goga Oktávián az államfogházban. Goga Oktávián, az ismert román költő ma utazott el Aradról Szegedre, hogy izgatásért kiszabott egy hónapi fogházbüntetését megkezdje. A fogházbüntetés elhalasztásából Goga ellen különféle vádak és gyanúsítások hangzottak, amíg minden kétséget kizáróan meg nem állapították, hogy a Vajda-Goga affér becsületbírósági tárgyalásai miatt kapott Goga halasztást. Aradi barátai és elvtársai kikísérték Gogát a pályaudvarra és tüntettek mellette. A szegedi fogház igazgatója a büntetés kitöltésére jelentkező Goga Oktáviánt biztosította arról, hogy a fogház ideje alatt minden lehető kívánságát teljesítik, a fogház falain belül sem gőrdítenek akadályokat megszokott életmódjának folytatása elé. Ennek ellenében csak arra kért határozott és kötelező ígéretet a fogházigazgató, hogy Goga újságíróval nem áll szóba a fogházban, interjura nem ad alkalmat és így nemzetiégi kérdések megbolygatását a fogház ideje alatt a fogházból kiindulva nem idézi elő.

— Erdőeladás Aradmegyéb. n. Amint értesülünk, Sierben Szilárd aradmegyei nagybirtokos eladja brusturi 1800 holdas erdőjét. Az erdőre két budapesti fakereskedő: Szilágyi Béla és Szegő János alkudozik. A környékbeli lakosság örömmel hallja az erdő eladásának híreit, mert azt reméli, hogy bőséges munkához és így kereshet is jut. A fővárosi fakereskedők ugyanis teljesen ki akarják termelni az évek óta irrtal n brusturi erdőség nagymennyiségű fáját.

— Adomány. Mairovitz Mór és Fiai máriaradnai cég ma 100 koronát adományozott az Aradi Újságírók Segítő Egyesületének. A nemesszívű adományért ezúton mond köszönetet az egyesület elnöksége.

— Mozgószínház a lovarda helyén? A város tulajdonába került katonai lovarda ugylátszik rendkívül alkalmas hely lehet mozgószínház céljaira. Alig utasította el a tanács az egyik ajánlattétőt, aki 3000 korona bért és a bruttó bevétel tíz százalékát volt hajlandó fizetni, ma már egy újabb vállalkozó jelentkezett, aki szintén mozt akarna a lovardában létesíteni. Rudas Jakab nyújtott ma be ajánlatot a tanácsnak és tíz évre bérelni akarja az épületet mozgószínház céljaira. Eri négyezer korona bért és tizenkét százalékát a bruttó jvedelemnek fizetné a városnak, amely a bérleti idő letelte után tulajdonosává válnék a színháznak.

— Farsang utolja Párisban. Párisból jelentik: A tegnapi farsangi éjszaka folyamán 970 letartóztatás történt csintalanág miatt. Mintegy 50 embert fogágban tartottak tiltott fegyver viseléséért, illetve más kihágásokért. A Rue Toren rendőri hivatalában az elfogottak összetörték a gáncsöveket, úgy, hogy el kellett zárni a gázt, nehogy robbanás keletkezzen. A főnök végre kénytelen volt mintegy 250 letartóztatottat azonnal szabadon bocsátani, hogy a további rendzavarásoknak a hivatalos helyiségekben elejét vegye.

— Eladott ingatlanok. Mittner József eladta az aradi 8801. 5430. és 6848. sz. tjkben felvett 8 hold 1350 négyszögöl szántót, amely a Nyomásközön van, 52.000 koronáért Pollák Sándornak. — Máne Márton és neje eladták az aradi Révay-utca 12. sz. házat 34.000 koronáért dr. Varjassy Lajosnak és Lukács Istvánnak. — Klein Henrikné és Klein Mór eladták az aradi Erzsébet királyné-körut 14. sz. házat 40.000 koronáért Verbov Nándor és nejének.

— A csendőr és a bíró. Ismeretes, hogy a Zsilinszky fiúk bűnügyének tárgyalása alkalmával kihallgatott csendőr tanuk arról tettek vallomást, hogy a bűnügyet megelőző előnyomozásban Kurtz Antal vizsgálóbíró és Jankovich Tihamér osabai járásbíró olyan magatartást tanusítottak, amely a bűnügy későbbi eredményére befolyást gyakorolhatott. E vádakkal szemben az igazságügyminiszter intézkedésére — mert Kurtz Antal és Jankovich Tihamér a fegyelmi eljárás megindítását kérték maguk ellen — Gálbory József, a gyulai törvényszék elnöke a vizsgálatot megtartotta és az összes iratokat felterjesztette az igazságügyminiszterhez. Ennek már közel egy hónapja, de a fegyelmi ügy iratai, bár ez rendkívül szokatlan, mindeztideig nem érkeztek vissza a minisztériumból. Illetékes helyen a késedelmet azzal okolják meg, hogy amíg a Kuria a Zsilinszky ügyet végleg el nem intézi, addig a fegyelmi ügyet is függőben kell tartani, mert a vizsgálatot vezető elnöknek a bűnügy iratai addig nem állnak rendelkezésére.

— Bojkott két orvos ellen. Kassáról jelentik: A szépeai orvos és gyógyszerészegyesület szombaton Iglón tartott gyűlése alkalmával kimondotta a bojkottot Széll Gyula dr. iglói és Maybaum Samu szépeaváraljai orvos ellen, akik szerintük a kartársi szolidaritás ellen vétettek, mert a munkásbiztosítónál fix orvosi állást vállaltak.

— A szerelmes postamester merénylete. Isgalmas eset történt tegnap Drávanagyfalun. Májercsák Gyula drávanagyfalusi nős postamester és kereskedő tegnap az utcán két revolverlövessel halálosan megsebesítette Sajtóry János korcsmáros fiatal feleségét, majd saját lakására ment, ott halántékon lőtte magát és nyomban meghalt. A szerelmi dráma előzményei ezek: Mintegy tíz évvel ezelőtt a világlátott és kalandos életű Májercsák Gyula ott hagyta a tengerészeti pályát és Drávanagyfalun telepedett le és nálánál jóval öregebb, vagyonos özvegyet vett el feleségül, kivel látszólag a legnagyobb egyetértésben élt. Ez időtáiban Sajtóry János volt pénzügyőr nőül vette Csáktornayán a szép Istvánovics Gizit és korcsmáros lett. A kárér menyecske és Májercsák között csakhamar komoly szerelmi viszony fejlődött, amiről azonban hozzátartozóiknak sejtelmük sem volt. Májercsák az utóbbi időben üzletét elhanyagolta és az volt a szándéka, hogy a korcsmárosnét megszökteti, de az asszony erre nem volt hajlandó. Tegnap Májercsák a farsangi napot átmulatta és átmenve Sajtóry korcsmájába, a fiatal asszonyt azzal a hírrel, hogy a másik, közeli korcsmában verekednek, az utcára csalta és ott kétszer rálőtt. Mindkét golyó a szerencsétlen asszony hasába-furódott. A legelső vonattal Grácba akarták szállítani, de utközben belehalt sérülésébe.

— Agglegényadó a gyermekek falujában. Nagyparkáta község képviselőtestületének a minap tartott ülésén Vass Mihály jómódu gazdálkodó főlelőlt a hosszabb beszéd keretében azt az indítványt tette, hogy a község adóztassa meg az ott lakó agglegényeket. Nagyparkát, mint a gyermekek faluját ismerik vármegyészerte. Több mint kétszáz gyermek van oda kihelyezve az állami gyermekmenedékhelyről. Ennek a hatás alatt tette Vass Mihály az indítványt a hozzáfűzte, hogy az agglegényadóból befolyt összeget fordítsák a gyermekek nevelésére. A községi képviselőtestület egy agglegény kivételével, nagy lelkesedéssel elfogadta az indítványt, mely jóváhagyás végett a legközelebbi vármegyeyi közgyűlés elé kerül.

— Verekedés a törvényszéki tárgyaláson. A múlt év december havában keserves kalandja akadt Besko Juon háromalmási földművesnek. Juon csirkét akart lopni. Bemészott Hay Károly borbély udvarába, kinyitotta a tyukolat, de a baromfiak nem voltak tekintettel a szent ügyre és olyan lármát csaptak, hogy Hay Károlyné felébradt. Az erős asszony fejénél fogva kihuzta a derék csirkefogót a ketrecből, a férjét elszalasztotta a csendőrséghez, azalatt pedig alaposan elagyabugyalta a szerencsétlen tolvajt. Ez már magában véve is elég büntetés, nek számított volna, de a feljelentés folytán ma az aradi kir. törvényszék is foglalkozott az ügygel. Besko azzal védekezett a törvényszék előtt, hogy részeg fővel valószínűleg Hayék udvarába, lopni nem akart, sőt még ő tehetne feljelentést, mert az asszony őt úgy elverte, hogy egy hélig nyomta az ágyat. Hayné viszont azt vallotta, hogy a tyukólból huzta elő Beskot. A sértettet, és a vádlottat szembesítették, de Besko megmaradt vallomása mellett. Ekkor csattanós jelenet játszódott le. Az asszony szó nélkül a vádlott mellé ugrott és kétszer hatalmasan arcul ütötte, aztán kezével egyet legyintve odaszólt a bírósághoz:

— Magérdemelte, mert hazudott a gazember!

Bittó József tárgyalási elnök a rendbontásnak ezt a fajtát nem akarta elismerni, hanem figyelmeztette a panaszoszt, hogy lezárhatja, ha még egyszer ilyesmit tesz. A bíróság a tyuktolvajt egy havi fogházra ítélte.

— Béke készül a gépgyárakban. Budapest-ről jelentik: Mivel már vészdelmesen közeledik a gépgyári kizárás határideje, február 24-ike mind a gyárosok, mind a munkások az utolsó napoktól várják a fordulatot. Mint értesülünk a fegyvergyárban holnap délután lesz a békéltető tárgyalás az esztergályosok dolgában, a kiknek hónapok óta tartó sztrájkja okozta tulajdonképpen a gépgyárosok radikális határozatát. Valószínű, hogy ezen a tárgyaláson elsimítják a differenciákat. Szombaton, a kizárás napján, mint híre jár, azokban a gyárakban, melyekben részleges sztrájk van, munkára jelentkeznek a bérharcban álló munkások. Mivel a gépgyárosok múlt keddi határozata szerint csak akkor hajtják végre a munkáskizárását, ha február 24-éig meg nem szűnnek a részleges sztrájkok, ilyen körülmények között tehát elkel' maradnia a munkáskizárásnak. Nagy a valószínűség, hogy en így is történik s akkor végre békesség lesz a gépiparban, amely az utóbbi időben erősen föllendült.

— Ferencz József — ur. Paoli vezetője volt a Párisban időző fejedelmi személyiségeknek s e révén meglehetősen közeli alkalma nyílt az uralkodók jellemzőbb tulajdonságainak a kiismerésére. Visszaemlékezéseit legutóbb könyvbe gyűjtve adta ki s ebből való az alábbi anekdota is, amelynek hőse Ferencz József király volt. Egy ízben az uralkodó a Cap Martinban tartózkodó Erzsébet királynét látogatta meg s természetesen kirendelték melléje a jeles Paolt. Ez az ur kötelességszerűen bemutatta a királynak Bangillott generálist is, aki a városcsúcsban volt ezredparancsnok. A demokrata nevelésű katona nem sokat teketóriázott, hanem Ferencz József urnak, egyszerű monsieur címszával szólította az uralkodót. Érezhette azonban, hogy ez a titulus még sem lesz elég egy oszárárnak és királynak s ezért hát kivágott egy magasabb címszót és áttért a „Sire” címszóra. Ettől kezdve azután hol monsieurnek, hol meg Sire-nek titulálta a királyt, aki végül is elnevette magát a csúf-botló generálison.

— Magbocsásson kérem — mondta erre a generális — nem vagyok szokva az uralko-

dókkal való érintkezéshez s ezért nem tudom, hogy miképpen tituláljam önt.

— Nem tesz semmit, tábornok, szólítsen csak úgy, ahogy önnek jól esik, én jobban szeretem az őszinte és egyszerű katonákat, mint a hízog nyelvű udvaroncokat.

— Menyasszonyi kelengyék és alkalmi ajándékok legolcsóbb beszerzési forrása Fischer Mór Arad, tőveg, porcellán, lámpa és disztribútió kereskedése Andrássy-tér 20. Városi és megyei telefon 568

— Lóháton az étterembe. Eszterházy Pál gróf híres példáját utánozta tegnap egy debreceni huszárbadnagy és egy zászlós. Lóháton toppantak be az Angol királynő-szálló zsufolt éttermébe. A közönség riadtan ugrott fel tiltásként s menekülni akart, mire a lovas vendégek kijelentették, hogy azonnal távoznak, csak egy pohár pezsegőt isznak. A rendőrség is tudomást szerzett az újfajta bravúrról s a tiszteket feljelentette az ezredparancsnokságnál.

— Elveszett egy fekete uszárkutyus „Zsolt” névre baltgat. Magtálaló Wesselényi utca 3. I. em. illő jutalomban részesül. 1109

— Táncoktatás. Szathmáry Etelka tánc-tanítónő tisztelettel kéri az érdeklődőket, hogy akik egy újonnan kezdődő kisebb, vagy nagyobb külön-különben részt ohajtanak venni, jelentkezzenek még e hét folyamán lakásán: Erzsébet k. körút 30. sz. a. a déli órákban. Megfelelő jelentkezés esetén a kurzus f. hó 24-én megkezdődik. 1081

— A beállott enyhe időjárás folytán a Gesztübi havanyúvász szétköldeése újból megkezdődött. A vagonszállítványok a fagy ellen megvédeve nemestakarókba vannak csomagolva.

— Legújabb francia és angol tavaszi divat és kalaplapok már kaphatók Juhász és Társasánál Andrássy-tér 16. sz.

— Csak Mauthner féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vetők kárára lehetséges. 6881

— Olcsó üzleti könyvek Ingusz J. és Fia Weitzer János utcában egyesített könyv- és papírkereskedésében. Telefon 517. 6071

— Petrás Sári dr. Bíró Gézához. Tisztelt Gyógyszerész Ur! Havasi Gyopár krémjét használtam és kitűnőnek találtam. Udvozlattal Petrás Sári.

— Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla 5 perc alatt megszüntet mindenféle fejfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárán Arad, Boros Béni-tér. 4676

— Egész könyvtárakat és hangjegyeket vesz Kerpel Izso könyvkereskedése. 4871

— 60 kötet könyvet havi 1 K. 40 f.-ért (Videkre 2 korona 40 f.-ért) és 180 hangjegyet havi 2 K. 40 f.-ért ad kölcsönbe Kerpel Izso kölcsönző-intézete helyben és vidékre is. E óg vásárol egész könyvtárakat. 4871

MULATSÁGOK.

(=) A kisjenői jótékony leányegyesület által február 17-én rendezett műkedvelő előadásán a következő felülírtetések történtek:

Kirileszka Gyula 9 kor., Ardelean Cornél dr. 7 kor., N. N. 5 kor., Vály Lajos 4 kor., Braun Fülöp 3 kor., Marek Béla 3 kor., Boczkó Elek dr. 3 kor., Schilling Józsefné 2 kor., Tontuenn József 2 kor., Kass Gyula dr. 2 kor., Rics Kálmán 2 kor., Ács N., 2 kor., Fülöp Adolf 1 kor., Rabin Jakab 1 kor., Grecsner Károly 1 kor., Toldy Lajos 1 kor., Ácsay István 1 kor., Zsidák József 1 kor., Wrbitzky Lipót 1 kor. Összesen 51 korona.

(=) A kasszentmiklósi önkéntes tűzoltó testület által 1912. évi február 18-án rendezett hangversennyel egybekötött táncmulatságon befolyt felülírtetések:

Vásárhelyi Ambrus 3 kor., Steingasser Miklós 2 kor., Kling János 2 kor., Teodósin György 2 kor., Hess Ferenc 1 kor., Müller Mátyás 1 kor.,

Jung Ferenc 1 kor., Hohn Fülöp 60 fillér, Philip Ferenc 60 fillér, Fátzer János 50 fillér, Szax Róbert 50 fillér, Stef. novicin Demeter 50 fillér, Hesz Jakab 50 fillér, Florescu Áron 50 fillér, Neamtu János 50 fillér, összesen 16 korona 20 fillér.

(=) Mulatság a Reformátuskövesházán. Reformátuskövesházán — amint tudósítónk írja — február 18-án tartották a minden évben szokásos táncmulatságot, amelyet az állami népiskola tanítótestülete rendezett. A mulatságot társadalmi különbség nélkül részt vettek a község intelligens vezető emberei és a mezőkövesházai polgárok is. A jóhangulatú mulatságot sikerült műkedvelői előadás vezette be, amelyben részt vett Lengyel János népiiskola igazgató, Lengyel Ilka, Sáros Ilonka és Földes Anna, továbbá Matskassy László.

TARKASÁGOK.

(Elsőrangú élvezet.) Rettenetes fogfájásom szaladgáltam napokon keresztül. Nem tudtam egy percre se nyugodtan ülni, dolgozni, aludni: végrehosszen elhatároztam magamban, hogy a fájós fogat kihuzatom.

Épen a fogorvoshoz készültem, mikor az utcán egy régi iskolatársammal találkoztam. Valam állami hivatalban napidíjas szegény. Megszólított:

— Csakhogy már látlat egyszer! Hogy vagy, hogy vagy?

— Köszönöm, elég rosszul. Épen a fogorvoshoz készülök!

— Kellemetlen, kellemetlen. Igazán sajnálak! A részvét kiessé megijesztett. Inkább saját magam vigasztalására mondtam:

— Na, nem olyan veszélyes a dolog. Egy szerűen elaltattatom magamat s akkor nem érzek semmit. Az egész csak öt forintba kerül!

Barátom tiszteletteljesen nézett rám, azután mély meggyőződéssel mondtotta:

— Persze, persze! Hja, ha valakinek olyan jóvedelme van, mint neked, — akkor élvezhet az életet.

(A gyermek véleménye.) A törzsasztal egyik tagjának nemrég kis leánya született. A családi esemény után vagy két héttel mesélte a boldog családapa ezt a kis történetet.

— A feleségem maga táplálja a gyermekét. Két kis fiam nemrég osodálkozva nézte ezt a processzst s a kérdések tömegével halmozták el anyjukat. A feleségem türelmesen magyarázatba fogott:

— Tudjátok — mondtotta — a jó istenke ezt már egy rendeste el, hogy a mamáknak legyen tejük, ha egy kis gyerekük születik. Így táplálalak én benneteket is, hogy egészséges és jó fiocakak legyetek.

— Idősebbik fiamkám erre a magyarázatra meghatva mondtotta:

— Milyen szép ez! És milyen csodálatos! A kisebbik az egykedvűen vetette oda:

— És milyen olcsó.

(Zsuron.) Egy nemrég Aradra költözött ur-asszonyt mutattak be egy másiknak. Az aradi asszonyka megjegyezte:

— Ha nem is ismertem eddig, de már sokat hallottam önről. X né gyakran mesélt arról az időről, amikor együtt nyaraltak Abbasiában!

Az ismerős mélyen elpirult. Kisse savarter felalte:

— Oh az? Na képtelen, hogy lakicsinylett engem!

— Sőt ellenkezőleg! A kegyed füleit példán épen nagyította.

Csak a
minőség

5691

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higiénikus
Palmakaucsuk
ágybetét
minősége
elszórangú

Költözők figyelmébe!

Világos világítási berendezésekkel

cellákkal

együtt kedvező üzleti feltételek
melléti szobái és konyhája

KUCH DANIEL

Világosság és telefontelefonos berendezéssel várunk

Arad, Deák Ferenc-sz. 42.

Kereskedelmi gyakorlattal

biró gép- és gyorsírásban jártas

leány

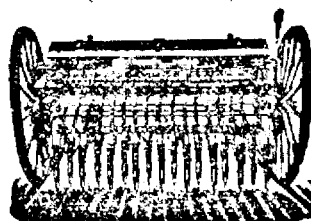
helybeli nagy vállalatnál

március 1-re állást nyer.

Ajánlatok „Pontos” jelige alatt
a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Mayfarth-féle „Agricola” vetőgép

Egyszerű és erős szerkezet, egyöntetű vetés.
(1912. Modell.)

E K É K,
GEREBLYÉK,
HENGEREK,

azonkívül az összes mezőgazdasági
gépeket a legszolidabb és legjobb
kivitelenben gyárt és szállít

Ph. Mayfarth & Co., Wien II.

FRANKFURT, a. M. BERLIN. PÁRIS.

Tartalmaz 63 a. sz. árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviseletet keresünk.

Hatóságilag eng. végeladás!

HOFFMANN SÁNDOR

ARAD, SZINHÁZ-ÉPÜLET.

Telefon szám 10.

Kiárusít

nagy mennyiségű, nem selejtes

árakat

mindenkinek ritka alkalom kínálkozik
csakis készpénz ellenében beszerezni.
Egyes tárgyak

minden elfogadható árért

adatnak el.

E héten csipke és szalag maradékok!

Kiárusítás csak rövid ideig tart.

23 mtr. vég vászon 6.—, 6 50, 7.—, 7 50

minden célra alkalmas minőség.

Schroll-féle sifonok nagy választék.
finom asztalneműek, abrosz és szalvéták
leszállított árban

Női tavaszi köpenyek 7 50—9 50 frt.

minden színben vannak.

Leányka posztó gallér kapucnival 2 50
kezdve.

Fekete és barna gyermekharisnyák megjelölt árban.

**A nőnek szépsége leg-
nagyobb dize.**

Ezt ápolni, megtartani a legnagyobb
művészete a kozmeticiának. **„**
Egyik ilyen készítménye a modern
kozmeticiának a **FULDES-féle**

Margit-Mosdópor.

A mosdóporból egy evőkanálnyiit kell oldani egy mosdó-
tálnyi vízben. Érezni fogjuk azonnal a mosás után
azt a kelles bizserget, amelyet a fokozottabb mozgásba
hozott vér működése okoz, tapasztalni fogjuk azt a
nagyszerű hatást, hogy arcunk üde, ruganyos, harma-
tos, illatos lesz, a petyhüdt bőr élénkebb lesz, kisimul,
megtelik, a porusok szabadon functionálnak s könnyen
végzik feladatukat, szabadon jól választják ki a test
nedveit, könnyen, akadálytalanul veszik fel a levegő
oxigénját, a fityegő ráncok elsimulnak. **Mosdóshoz**
egy evőkanálnyi használandó mentől hi-
degebb vízben. **„ARA I KORONA.**

Gutori Földes Kelemen gyógyszerháza

ARADON.

Mesés szép lesz az a hölgy

aki a **HAJÓS-féle Ibolya Cremet**
használja. Az arcbőrt vakító fehérre vará-
zsolja. Eltünteti mindenféle arctisztatlanságot
egy csapásra.

Ára egy tégelynek 1 kor., Ibolya hölgypor 1 kor. 20 fill. Ibolya szappan 70 fill.

Kapható a készítőnél: HAJÓS ÁRPÁD

A legkitűnőbb hatású nyálkaoldó

köhögés és rekedtség elleni szer a
Tussinál cukorka, ára egy nagy do-
boznak 60 fillér és a **Tussinál thea**
a 1 doboznak 50 fillér. — Kellemes ízénél
fogva bárki legszívesebben veszi be.

gógyszertárában ARAD, Andrásy-tér 22. sz.

Sztanity György

építési vállalkozó és kövezőmester

ARAD, Kelemen-tér 6. szám.

kövezési, utépitési, csatornázási

és ezekkel kapcsolatos munkákat bárhol, a legolcsóbb árakon, a legelőnyösebb feltételek mellett.

Költségvetések díjtalanok.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy

réz- és vasbutor gyáramat Aradon, lécszfőherceg-u. 11. sz. és Károlyi-utcai sarokházba helyeztem át, ahol

réz- és vasbutorokat

a legegyszerűbből a legmodernebb kivitelben készítek. Rézágyskat, mosdó-szálakat és éjjeli szekrényeket, varánylappal, ruhafüggesztőket, vasbutorokat, sudreny ágybútorokat és kocsikocsikat, gyermekágyakat és gyermekkoszlikat, kerti berendezéseket, szüzsmentes penészrengőket, faredőnyöket és rejtőket, önműködő hengerekkel, rugókat és ruganyos árokat a legolcsóbb árakon. Vidéki megrendeléseket is pontosan teljesítek. A n. é. közönség becses partfogását kérve maradtam tisztelettel

GARAI KÁROLY
RÉZ ÉS VASBUTOR GYÁRA

ARADON
JÓZSEF-FŐHERCEG-UT 11.
TELEFON 917.

Szalkai Arminné

himző és fehérneművállalato

Arad, Weitzer János-u. 13.

Női, férfi és gyermek kelenyék készítése rövid idő alatt a legfinomabb hozzávalókkal, elsőrendű kivitelben készülnek. 4091

Színes és fehér himzének egyezintén fehérnemű varrások olcsó árban készülnek.

Alkalmi ajándéknak nagyon alkalmas finom vászon zsebkendők, slingelt vagy aszurozott szálal, himzett sarkokkal fetszés szerinti monogrammal 80 krajcarért kapható. Örjási választék.

Molnár Antal

épület- és butoraszialos

Arad, Károlyi-u. 3. sz. (saját ház.)

Fivállalja minden e szakba vágo munkák készítését, ugymin modern lak- és boltberendezéseket, portál és épületmunkákat a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb árért.

Kész butorok legolcsóbb beszerzési forrása.

Szíves partfogást kér kész szálalattal 3951

Molnár Antal,
épület- és műbutoraszialos.

Önkölcsü ill. tanulónak felvételit.

Telefon
szám 23.

Ujj János

cement-ipartelepe, Kisjenő-Erdő-hegy és Nagyzerinden (Arad m.)

Készít betoncsöveket, kövező lapokat, műmárvány teraszó és mozaik lapokat, oszlopokat, lépcsőket, pallókat, cserepet, téglát, vasbetétes kutgyűrűket, kályha-alátéteket tetszés szerinti hosszúságu itató vályukat stb.

Ezen ipartelep költségvetéseket és terveket, vasbetétes betonhidakra és járdák betonozására is készít. 5341

Ne mulassza el!

mieleltt óra- és ókszer-

szükségletét beszerezni
felkeresni veseikeny-
: szer nélkül :

Vogel László

műrás és ókszerész üzletét.

Vezek zálogcédulát,
főrt aranyat vagy más
tárgyakra becszerélem.

Arad, Weitzer János-u. 6.

Uj leányiskola-épület.

Kinai

császárkeverék

Thea

10 deka 60 krajcár.

Egyedüli lerakat

Németh Imre

cukorka kereskedésében.

Főüzlet:

Forray-utca 2 a. sz.

Fiók üzlet:

Andrássy-tér Központi szálloda mellett.

Telefon 418.

Telefon
szám 23.

Nyomtatványok

izléses és csinos kivitelben készülnek

Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában.

Értesítés!

651

Tisztelettel tudomására hozom a volt igen tisztelt vevőimnek, a nagyérdemű közönségnek, és mindazoknak, kik Seelinger M. Andor néven ismertek, hogy vezeték nevemet ARADI-ra magyarosítottam és ARADI M. A. törv. sz. bejegyzett céggel SALAC-UTCA 1. szám alatt készáru és mértékutáni

cipőüzletet nyitottam

a Róna Jenő ur által bírt üzlethelyiségben, kitől az áru-raktárt megvettem és azokat még az általam készített és a beszerzendő angol és amerikai cipőkülönlegességekkel a raktáramat felszereltem, a Róna urtól megveit árukat beszerzési gyári áron áruba bocsájtom. Raktáron vannak mindenféle férfi-, női- és gyermek utcai cipők, ugyszintén bál- és házi cipők.

Tisztelettel

ARADI (Seelinger) M. A. SALAC-UTCA 1.

VÁRSI ÉS MEGYEI TELEFON 902.

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábizzadásban szenvednek legjobban ajánlható szer. Teljesen magtalan!

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitűnő és megbízható szer a poloskák gyökereit kiirtására. — Egyszerű becszetelésre még a tojások is elpusztulnak. —

Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsepp.

Kitűnő alpesi gyógyfűvekből előállított gyomorkezelő szer. Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főfájás elleni pastilla.

A fejfájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —

Egy doboz 6 (darabbal) 1 korona.

Kapható kizárólag:

1044

Rozsnyai Mátyás

gyógyszertárban

Arad, Szabadság-tér.

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém igen tisztelt megrendelőimet és a n. é. közönséget értesíteni, hogy katonai egyenruházati és angol

uri szabó üzletemet
Weitzer János-utca (főpostával szemben)
helyeztem át. 772

További szíves partfogást kér, kitűnő tisztelettel

Karácsonyi Márton
katonai és angol uriszabó.

Ezen rovatban minden sz. egy-
ezred beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József fők. ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szöveg elírás — avagy levélbágyok. Tudakozódásul a hirdetés száma mindenkor közzétételben megkezdésénél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosításul szolgál a kiadóhivatal, az esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számított. Minden sz. 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a közlésben aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kiválasztja díjlanul megsemmisül. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

LEVELEZÉS.

Szöke katona

Miért nem ír a borítékra jegyzett címmel? Látom, maga is látott 20-án az U. sz.-ban, de én nem igen mertem oda nézni. Üdv. Kétfőközt. 1102

Női írás.

hajtók, legújabb, legdivatosabb mintákban Vojtek és Weisz. II-5251

OKTATÁS.

Szagos less az utca

amerre jár, ha mosdó szappanját Vojtek és Weisz nál vásárolja; 6 darab 1 korona. II-5251

Gyakorló és vitagyorsírási tanfolyam.

Március hó 1-én gyakorló és vitagyorsírási esti tanfolyam veszi kezdetét. Azok részére, akik gyorsírási tudásukat tökélesíteni akarják. Mérsékelt tandíj. Ziffer Sándor Józseffőherceg-ut. 7. I. em. 4904

Ha nem tud aludni

ne Bromot, de Vojtek és Weisz hírneves rovarporát vegye. II-5251

INGATLAN.

Alsómarosparton

6. számú hatszobás ház mellékhelyiségekkel és kerttel eladó, vagy bérbeadó. Feltételek megtudhatók ugyanott 7. szám alatt, vagy Budapest V., Felsőerdősor 3. 609

Magánház

kerttel, Ilona u. 4. május elsejére, 400 forintért kiadó. 402

Adásvételi iroda.

Aki házat venni vagy eladni akar, földbirtokot bérelni, kiadni, venni vagy eladni akar, az forduljon bizalommal Tytyán Testvérek ügynökségi irodájához Aulich Lajos-utca 2. sz. Ugyanott ügynökök felvétetnek. 491

Eladó ház a Pécskai ut

12. sz. a. beltelkes félemeletes ház, szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítás özv. Barthi Jánosnál Rakóczy-utca 9. 694

Kürtös (Kürtös) közegben

(Aradm.) egy ház, ahol 12 évig vegyes kereskedés volt, 3 szobás lakással és mellékhelyiségekkel bérbeadó, esetleg eladó. Bővebb felvilágosítást a tulajdonosnál: Iszpravník Liviusz. 1017

Házeladás.

Urbán Iván- (vlt Fejsze-utca) 38. sz. sarokház szabadkézből eladó. Bővebbet ugyanott. 915

Ház,

mely egy 3 szobás és két 1 szobás lakásból áll, nagy gyümölcsös kerttel eladó. Demeter-ut. 102/a. 1092

Csermón

a piactéren 50 év óta fennálló rőfös- és vegyesáru üzlet, más vállalat miatt legkésőbb szeptember elsejéig való átvételre, átadandó. Értekezni lehet Holländer Samuel Fia cégnél Csermón. Ügynökök és közvetítők nem díjaztatnak. 1099

KIADO LAKÁS.

Első emeleti

lakás az Andrássy-téren banknak, vagy más intézetnek május hó 1-ére kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Eötvös-utca 17. szám alatt

egy I-ső és egy II. emeleti négy szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló lakás május elsejére kiadó. 1054

2 szobás

ujjonnan festett utcai lakás Mosóczy telepen, Frankl Gézánál, május 1-ére kiadó. 641

Egy hat szobás

modern utcai lakás fürdőszobával május hó 1-re kiadó. Bővebbet Fa-kas Abrahamnál Lázár Vilmos-utca. 1045.

Deák Ferenc-utca 42. sz.

házban egy II. emeleti három szobás utcai lakás 1912. május 1-re kiadó. Bővebbet a házfelügyelőnél. 1006

Eötvös-utca 17. szám alatt

a „Duna” biztosító társaság helyisége, a mi irodának is alkalmas, kiadó május 1-ére. 1054

Két szobás

utcai lakás minden hozzátartozóval május hó 1-ére kiadó. Bővebbet Forray-utca 2. Stern Cecília cégnél. 1038

Kiadó, új házban

két utcai szoba mellékhelyiséggel azonnal vagy május 1-re. Torók Gábor utca 11. 1040

Boros Béni-tér 20. számú

bérházban az I-ső emeleten egy 3 szobás lakás, fürdőszoba és egyéb mellékhelyiséggel azonnalra, a II-ik emeleten egy 3 szobás erkélyes lakás fürdőszoba és egyéb mellékhelyiségekkel május 1-re, azonkívül 8 üzlethelyiség azonnal kiadó. Bővebb értesítést Laendler Aladár gőzfűtésének irodája nyújt. 1093

Kiadó

Erzséber-köruton két egymásba nyíló különbejáratu szoba, egyik utcai, a másik udvari. Értekezhetni Erzsébet-körut 30. I. emelet, ajtó 5. 1111

4-5 szobás lakás

fürdőszobával, május 1-re, azonkívül raktár- és műhelyhelyiség azonnalra kiadó. Hasszinger-utca 5. szám. 1107

Egy udvari csinosan

butorozott különbejáratu szoba, esetleg ellátással kiadó. Eötvös-utca 4. sz. alatt. 1097

Lakás.

Kossuth-utca 62. sz. a. épült új házban — elutazás lemondás folytán — 1912. május hó 1-től egy 3 szobás parkettázott földszinti utcai lakás (3. szám.) fürdő-szobával, villany és gáz-berendezéssel, telefon-használattal kiadó. Bővebb felvilágosítást ad Barkó Ferenc vágóhídi igazgató, telefon sz. 4. 1094

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Tökmag

és tökmagolaj kisebb-nagyobb mennyiségben kapható Bontes Lajos olaj-malomtulajdonosnál Nagyszalonta. 471

Dívatlevélpapírok

legújabb, legszebb kivitelben dobozonként 8—, 6—, 4— és 2— korona helyett 4—, 2— és 1 koronáért árusítatnak, amíg a készlet tart Ingusz L. és Fia könyv- és papirkereskedésében, Weitzer-utca. Telefon 517. Helybeli képeslapok darabja 4 és 2 fillér. Képes művész-kártyák leszállított árban. 555

Arad legrégibb kerékpár-,

varrógépraktára és javító műhelye. Alapított 1891. Hammer Vilmos, villanyműszerész Arad, Szabadság-tér 7. szám. Egyedüli képviselő a világhírű Pfaff varrógépekből, Heikal, Premier, Puch és Viktoria kerékpárokból. Telefon 96. 481

Likör aromák

mindenféle legfinomabb kávéházi likörök előállítására Vojtek és Weisz nál. II-5251

Vanillon

egy zacskó ára 10 fillér, teljesen pótol egy rud legfinomabb vaniliát, alkalmazása azonban sokkal egyszerűbb és sokkal kiadóbb. Süttö-por Baking Powder, finom tészta készítésén z. Németországban, Angliában és Franciaországban nem élesztőt, hanem Baking Powdert használnak. Egy zacskó ára 10 fillér. Földes Kelemen gyógyszer-tára Arad. 1224

Képket mintákból

legnagyobb választék és legolcsóbban lesznek elkészítve, úgy zintén mindennemű üvegezést olcsón és pontosan eszközöl Fischer Mór, üveg- és porcellán-, lámpa-, díszmű-kereskedés Andrássy-tér 20. Megyei és városi telefon 568.

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hírneves parket-viasz használatával. II-5251

Az Első aradi 112000 kötetből

álló kölcsönkönyvtár számos újdonságot magyar, német, francia és angol nyelvben tartalmaz. Minden folyóirat, divatlap, Tolnai világ-lapja összes kedvezménytel mindig raktáron. Krausz Paulin könyv- és papirkereskedésében, színház-épület. Telefon 511. 4481

Mindennemű

használt vas, pénz- és okmány szekrények megvételre kerestetnek. — Értekezni lehet Rubinstein Mór szállitonál, Minorita-palota. 1039

4 elsőrendű

muraközi anyakancza azonnal eladó. Megtekinthető a kasszentmiklósi gőzmalomban. 1072

Párisi divatalbum

a legjobb 770 tavaszi színes model képpel 2 — kor-ért kapható Pichler Sándor könyv és papirkereskedésében Arad. Szabadság-tér 1. sz. 2551

ÜZLETEK.

Kiadó

szok üzlethelyiség, szép világos, ugyanott 2 butorozott utcai szoba Guther Márton-utca 1. sz. a, esetleg azonnal is átvethető. 5188

Üzlethelyiség.

A Neuman-palotában az inokai Tóth-féle helyiség május 1-ére kiadó. 1104

Egy jótorgalmu

trafik, tőzsde, papirkereskedéssel egybekötve a Szabadság-tér sarkán azonnal eladó. Hunyadi-utca 1. szám. 851

Üzlethelyiség

május hó 1-étől kiadó. Bővebbet Karácsonyi Márton uri szabónál, Weitzer János-utca 8. 765

ALKALMAZÁST NYER.

Nevelőnő

kerestetik Aradra két elemi iskolai gyermek önálló tanítására. Aki zongorát és franciát is oktat, előnyben részesül. Cím a kiadóhivatalban.

Füzletben

egy gyakornok felvétetik. Cím a kiadóhivatalba. 1052

Kereskedelmi gyakorlattal

biró gép- és gyorsírásban jártas leány helybeli nagy vállalatnál március 1-re állást nyer. Ajánlatok „Pontos” jellege alatt a lap kiadóhivatalába keretnek.

Kereskedő március 1-re

egy kereskedő segédet rőfös, rövid és divatáru szakmabelit, komoly erőre reflektálok, aki önálló eladó. Román, magyar és német nyelv megkivántatik. Scnlée Mór, Boros-jenő. 1024

APRÓ HIRDETÉSEK

folytatása.

KÖLÖNFÉLE.

Férges baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weiss baromfi féreg porától. II-5251

A legfinomabb

és legzamatosabb rumot készítjük pár perc alatt a Földes-féle rumessentiából. Köztudomású dolog, hogy a legelőkelőbb urházaknál ezt a rumot használják, mert teljesen egyenértékű az importált rumokkal. Egy literre való adag 30 fillér. Finom francia és német gyártmányú likőrössentiák, melyekkel a legfinomabb, páratlan zamatu és színű likörök állíthatók elő, üvegenként 50 fillér és 1 korona. Földes Kelemen gyógyszerész Arad. 1224

Férges baromfi ölök

teljesen megtisztulnak Vojtek és Weiss baromfi-féregpusztító szerrel. Siker garantírozva II-5251

Ház- és telek-eladás.

Orczi-utca 26. és 27. számú ház és két ház-telek szabad kézből eladó. 1103

Értekezni lehet ugyanott vagy a Scherhag Testvérek virágüzletében.

Csillárok, Villamos felszerelés

legelőkelőbb

Diamant-nál

Ataó Péter-utca 2. (az udvarban)

Jó egészségének fentartására használjon mindeukit Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkíméletesebb fájdalom-nélküli gyomortisztító házi-szer. Ize édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 480. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerártervező 4875
ARAD, BOROS BENI ÉR.

Gartner Samu

kerékpár- és varrógép raktára
Weitzer János-utca 2. szám.
Telefon 751.

Uj kerékpárok a legújtanosabb áron. — Raktáron tartok 50 darab használt kerékpárt 50 koronától feljebb. — Telefon 751.

Kerékpár és varrógép szakaszer javító-műhely.

Árverési hirdetmény.

Vb. Drescher és Szilágyi aradi közadós csőd-tömegéhez leltározott és összesen 2320 K. 80 f. erejéig fennálló kétes követelések a fennállásra és behajthatóságra vonatkozó szavatosság nélkül ajánlati uton eladatnak.

A követelések jegyzéke nálam megtekinthető.

A venri szándékozók 30 K. bánatpénzzel ellátott ajánlataikat 1912. február 29-ének déli 12 órájáig nálam nyújtsák be.

Az ajánlatok felett a választmány 1912. február 29-én d. u. 3 órakor Dr. Mittler Izidor vál. elnök irodájában tartandó választmányi ülésen fog határozni.

1091

Dr. Veliciu Romulusz,

aradi ügyvéd, tömeggondnok.

193—1912. végr. sz.8

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1910. évi 18272. számú végzése következtében Dr. Crisán Aurél ügyvéd által képviselt Ujarad és vidéke népbank javára 8000 kor. s járuléka erejéig 1910. évi szept. hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 3000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: gőzcséplő teljes felszereléssel nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a borosjenői kir. járásbíró 1910. évi V. 488/5. számú végzése folytán 8000 kor. — fill. tökekövetelés, összesen 194 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig, Szőlősen a helyszínen, a hova vevők a községházától a kitűzött időben indulnak, leendő megtartására 1912. évi március hó 6-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Borosjenőn, 1912. évi febr. hó 18. napján.

Nagy,

1056

kir. bír. végrehajtó.

Használt ölmegvételre kerestetik.

335—1912.

Árverési hirdetmény.

Ópálos község tulajdonát képező

nagykorcsma

1913. évi január hó 1-től kezdődő 6 évre folvó évi március hó 18-án délelőtt 9 órakor Ópálos község házában nyilvános árverésen bérbeadni fog.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Ópálos, 1912. február 19.

Vasóczy Ferencz,

közjegyző.

Gazdasági gépészek való lakatos műhely

berendezett szerszámokkal nagy és tágas helyiség és biztos megrendeléssel

átadó.

Cím a kiadóban. 1098

ÉRTESÍTEM

az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy a legkezebb

tavaszi kalapok és modellek

megérkeztek és a legolcsóbb árak mellett a n. é. közönség rendelkezésére állanak. Számos látogatást kér

1500
Poltz Mária.
Színház-épület.

Eladó

Arad legforgalmasabb utcájában egy jól jövedelmező 2 emeletes

bérház.

Cím a kiadóhivatalban.
Ópálosi körjegyzőtől.

FOGAK

és fogsorok, aranyhidak és koronák ideálisan szépen, rágasra kitűnően, készülnek — — —

HALMOS

fogtechnikai műtermében Asztalos Sándor-utca 10. sz. sz. (Szabadságtér és Asztalos Sándor-utca sarkán)

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 688.

Alkalmi vételek

és eladások

ékszertárgyakban

Arad legnagyobb óra- és ékszerárterében

Deutsch Izidor

óra- és ékszerárter
Weitzer János-utca, Minczits-palota.

Zálogcédulák

Arany és ezüsttárgyak, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételre vagy más tárgyra átveredítésre
TELEFON 438. TELEFON 438

Első emeleti lakás

Andrássy-téren banknak, vagy más intézetnek kiadó.

Bővebbet a kiadóban.

MIZERA JÓZSEF

KÉPESÍTETT KÖMÜVES MESTER

Irodája:

Arad, Ilona-utca 34. sz.

Elvállal e szakmába vágó mindennemű építkezéseket, ugyancsak tervezések és költségvetések készítését helyben és vidéken.

Ugyanott 9.5

ócska ajtók és ablakok kaphatók.

UJ DROGERIA!

- Legjobb beszerzési forrása és dúsan felszerelt ■
- raktára az összes bel- és külföldi pipere-, ■
- illatszer, háztartási és betegápolási cikkeknek. ■

Angol, francia és német gyártmányu illatszerek:

London: Atkinson, Bayley és Crown Perfumery. — **Páris:** Cottan & Cie, Houbigan, Piver, Roger & Gallet, Cotty. **Hamburg:** G. Dralle. **Berlin:** G. Lohse. **Köln:** F. Mülhens. **Grác:** H. Kielhauser. **Prága:** F. Prochaska, stb. elsőrangú cégektől.

Arccrémek, arcvizek, arc-festékek, arctörölőpapir, puderek, pirosítók, fehéritők, folyékony puder. ■
Puderkönyvek, puderező szarvasbőrök.

Angol, francia és magyar gyártmányu fogkefék. ■

Hajtük, csattok, fésük, kefék nagy választékban.

Fog- és szájvizek, fogcrémek, fogpasták. ■

Hajvizek, hajfestékek, hajporok, brillantinok, hajkenőcsök, hajgöndörítők. ■

Kölni vizek, kölni sók. ■
Fürdő-viz és szobaillatosítók.

Permetezők és illatfuvók.

Körömápolási kellékek, ollók, reszelők, csiptetők stb. darabonként és tokban (etui). Körömpasták, porok és vizek.

Szivacsok (természetes és gummiból) szivacsstartók, mosdóruhák és keztyük. Poudre, fogpor, fogkefe és szappantartók stb.

Valódi angol rumok!

Valódi angol teák!

Magyar és franciacognacok.

Liqueur és rumkivonat.

Kötszerek az összes sebészeti és szülészeti cikkek. ■
Gummi-áru. ■

Valódi hollandi cacao. Az összes tápszerek.

Fém-, padló-, cipő-tisztító és fényesítő pasták és viaszok. ■
Cipőruhák és kefék. ■

„ANGYAL” DROGERIA

TÖRÖK ANDOR ÉS TÁRSA

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 20. SZÁM.

A MEGYEHÁZZAL SZEMBEN.

TELEFONSZÁM 900.

BENZ

Automobilok.

Mótorok.

Luxus-autók: turakocsik, városi kocsik, üzleti kocsik, berautók.

Teherautók: szállítókocsik, teherkocsik, tehervonatok, omnibuszok, öntözőkocsik, mentőkocsik, legénységi kocsik, létrakocsik, betegszállító kocsik, szeméthordókocsik, szerkocsik, továbbá bármely különleges kivitelű automobilipari és gazdasági üzemhez.

Gáz-, benzin-, benzol-, nyersolaj- (Diesel rendszer) és petroleummótorok, szivógázmótortelepek (anthraczit, koks, faszén, barnaszén és turfa-tüzelésre) szállítható mótorok (lokomobilok) gazdasági és építkezési gépek üzeméhez, magánjáró szalagfűrészek, kinematograph, világítási kocsik stb. stb. Átváltható hajódieselmótorok. Hesselmann szabadalom.

„Benz” Magyar Automobil és Mótorgyár Részvénytársaság

Budapest, VII., Ilka-utca 31. szám.

Mindkét osztálya részére megbízható kerületi képviselőket keres.

Telefon 410. Telefon 410.

Winkler József
szőlővessző és szőlőoltvány termelő
Arad, Batthyány-utca 11.

Van szerencsém a t. szőlő-
bírtokos urak szíves tudomá-
sára hozni, hogy ez évi ter-
mésből nagymennyiségű
kiváló szép fajliszt, és
gyökérzetű bor és ese-
megelajja

SZŐLLŐOLTVÁNY
ugyszintén szőlők pótlására
kiválóan alkalmas 1 és 2
éves gyökerező Riparia
Portalis szőlővessző ke-
rül eladásra mérsékelt árak
mellett. Bővebb felvilágosítás-
sal és árajánlattal szívesen
szolgál

WINKLER JÓZSEF
ARAD, Batthyány-utca 11. sz.

4346—1911. SZ.

Világos község előljárói

Ajánlok elsőrendű

Árlejtési hirdetmény.

Világos községben a „Pareu” nevű patakon át egy építendő hid törvényhatóságilag engedélyeztetvén, az ezzel járó összes munkálatokra nézve f. évi március hó 6-án d. e. 9 órakor a községi tanácsteremben zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés tartatik.

Kikiáltási ár 2870 kor. 71 fillér, melynek 5% az árlejtés megkezdése előtt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a község pénztárába leteendő és az írásbeli ajánlatoknál az erről szóló nyugta csatolandó.

Az árlejtési feltételek, valamint a terv és költségvetés a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Világos, 1912. február 16.

Stéger Vendel,

Jegyző.

1023

Huj Demeter,

Bíró.

ortodox pászkát

bérmentve aradi állomáshoz különként

35 krajcárért

Megrendeléseket kötésem erejéig előjegyzek 957

Grosz Herman

Arad, Kölesy-utca 10.

**Ernyő, fűző, egyenes-
tartó és háskötő kü-
lönlegességek készítője**

Varga D. Dani
Arad, Andrassy-t. 20
Telefon 808. szám.

247